

**AZƏRBAYCAN RESPUBLİKASININ
MƏRKƏZİ BANKI NƏZDİNDƏ
AZƏRBAYCAN İPOTEKA FONDU**

**31 dekabr 2013-cü il tarixinə
Maliyyə Hesabatları**

Mündəricat

Müstəqil Auditor Hesabatı	3
Mənfəət və ya zərər və Məcmu Gəlir haqqında hesabat	4
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat	5
Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat	6
Kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat	7
Maliyyə hesabatları üzrə Qeydlər	8
1 Giriş	8
2 Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsasları	9
3 Əsas uçot siyasəti	10
4 Xalis faiz gəlirləri	18
5 Dəyərsizləşmə üzrə zərərlər	18
6 Haqq və komissiya xərcləri	18
7 İnsan resursları üzrə xərclər	18
8 İnzibati və digər xərclər	19
9 Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	19
10 Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər	19
11 Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	20
12 İpoteka kreditləri	20
13 Əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər	25
14 Digər aktivlər	27
15 Buraxılmış qiymətli kağızlar	27
16 Digər öhdəliklər	27
17 Dövlət büdcəsindən ayırmalar	28
18 Segmentlər üzrə təhlil	28
19 Risklərin idarə edilməsi	28
20 Şərti öhdəliklər	37
21 Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar	37
22 Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri: ədalətli dəyərlər və mühasibat təsnifatları	40
23 Hesabat dövründən sonra baş vermiş hadisələr	42

KPMG Azerbaijan Limited
Port Baku South Tower, 12-ci mərtəbə
Neftçilər prospekti 153
AZ1010, Bakı, Azərbaycan

Telefon + 994 (12) 404 89 10/11
Faks + 994 (12) 404 89 12
Internet www.kpmg.az

Müstəqil Auditorların Hesabatı

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının İdarə Heyətinə və Azərbaycan İpoteka Fondunun Rəhbərliyinə:

Biz Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı nəzdində Azərbaycan İpoteka Fondunun ("Fond") 31 dekabr 2013-cü il tarixinə olan maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatı və həmin tarixdə tamamlanmış il üzrə mənfəət və ya zərər və məcmu gəlir haqqında hesabat, kapitalda dəyişikliklər haqqında hesabat və pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabatdan, eləcə də əsas uçot siyasətinin və digər izahedici qeydlərin xülasəsindən ibarət olan maliyyə hesabatlarının auditini apardıq.

Maliyyə hesabatları üzrə rəhbərliyin məsuliyyəti

Rəhbərlik hazırkı maliyyə hesabatlarının Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq hazırlanmasına və düzgün təqdim edilməsinə görə, habelə saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq əhəmiyyətli təhriflərin müşahidə olunmadığı maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi üçün rəhbərliyin qənaətinə əsasən zəruri sayılan daxili nəzarət sistemində görə məsuliyyət daşıyır.

Auditorun məsuliyyəti

Bizim məsuliyyətimiz apardığımız audit əsasında həmin maliyyə hesabatları üzrə rəy bildirməkdir. Biz audit yoxlamasını Beynəlxalq Audit Standartlarına uyğun olaraq aparmışıq. Həmin Standartlar bizdən etik tələblərə riayət etməyimizi eləcə də maliyyə hesabatlarında əhəmiyyətli təhriflərin olmadığına kifayət qədər əminliyin əldə edilməsi üçün audit planlaşdırmağımızı və aparmağımızı tələb edir.

Audit zamanı maliyyə hesabatlarındakı məbləğ və açıqlamalara dair audit sübutlarının əldə olunması üzrə prosedurlar yerinə yetirilir. Prosedurlar auditorun mülahizəsi, habelə maliyyə hesabatlarında saxtakarlıq və ya səhv nəticəsində yaranmasından asılı olmayaraq mühüm təhrif risklərinin qiymətləndirilməsindən asılıdır. Həmin riskləri qiymətləndirərkən, auditor şəraitə uyğun olaraq audit prosedurlarının planlaşdırılması məqsədilə müəssisənin daxili nəzarət sistemini, həmin sistemin effektivliyi barədə rəy bildirmək üçün deyil, müəssisə tərəfindən maliyyə hesabatlarının hazırlanması və düzgün təqdim edilməsi ilə əlaqədar olaraq nəzərdən keçirir. Auditə, həmçinin rəhbərlik tərəfindən tətbiq edilən mühasibat uçotu qaydalarının müvafiqliyinin və irəli sürülmüş mühasibat təxminlərinin əsaslı olduğunun qiymətləndirilməsi, habelə maliyyə hesabatlarının ümumi təqdimatının təhlili daxildir.

Biz hesab edirik ki, əldə etdiyimiz audit sübutu audit rəyimizi bildirmək üçün yetərli və müvafiq əsası təmin edir.

Rəy

Bizim rəyimizcə, əlavə edilən maliyyə hesabatları Fondun 31 dekabr 2013-cü il tarixinə maliyyə vəziyyətini və həmin tarixdə başa çatmış il üzrə maliyyə nəticələrini və pul vəsaitlərinin hərəkətini bütün əhəmiyyətli aspektlər baxımından Beynəlxalq Maliyyə Hesabatı Standartlarına uyğun olaraq düzgün əks etdirir.

KPMG Azerbaijan Limited

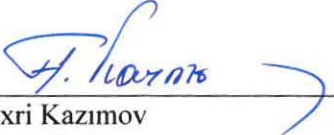
19 iyun 2014-cü il

Bakı şəhəri, Azərbaycan Respublikası

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı nəzdində Azərbaycan İpoteka Fondu
 31 dekabr 2013-cü il tarixində tamamlanmış il üzrə Mənfəət və ya zərər və Məcmu Gəlir haqqında Hesabat

		2013 AZN	2012 AZN
Faiz gəlirləri	4	15,734,472	13,181,479
Faiz xərcləri	4	(8,131,733)	(6,891,255)
Xalis faiz gəlirləri		7,602,739	6,290,224
Dəyərsizləşmə üzrə zərər	5	(363,100)	(430,870)
Haqq və komissiya xərcləri	6	(270,516)	(204,070)
Digər gəlirlər		482,335	455,858
Əməliyyat gəlirləri		7,451,458	6,111,142
İnsan resursları üzrə xərclər	7	(1,578,995)	(1,467,571)
İnzibati və digər xərclər	8	(1,856,839)	(1,226,718)
İl üzrə mənfəət və cəmi məcmu gəlir		4,015,624	3,416,853

4-43-cü səhifələrdə əks olunmuş maliyyə hesabatları 19 iyun 2014-cü il tarixində Fondun rəhbərliyi tərəfindən təsdiqlənərək imzalanmışdır:

 Fəxri Kazımov
 İcraçı direktor

 Təranə Nuriyeva
 Baş mühasib

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı nəzdində Azərbaycan İpoteka Fondu
31 dekabr 2013-cü il tarixinə olan Maliyyə Vəziyyəti haqqında Hesabat

	Qeydlər	2013 AZN	2012 AZN
AKTİVLƏR			
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	9	2,968,642	1,854,497
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər	10	32,810,114	27,204,567
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	11	42,149,125	31,742,704
İpoteka kreditləri	12	403,521,646	328,936,182
Əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər	13	11,175,414	11,307,240
Digər aktivlər	14	10,944	64,905
Cəmi aktivlər		492,635,885	401,110,095
ÖHDƏLİKLƏR			
Buraxılmış qiymətli kağızlar	15	294,280,332	246,362,721
Digər öhdəliklər	16	7,196,329	7,603,774
Cəmi öhdəliklər		301,476,661	253,966,495
KAPİTAL VƏ DÖVLƏTƏ AİD OLAN MƏBLƏĞ			
Dövlət büdcəsindən ayırmalar	17	176,000,000	136,000,000
Bölüşdürülməmiş mənfəət		15,159,224	11,143,600
Cəmi kapital və dövlətə aid olan məbləğ		191,159,224	147,143,600
Cəmi öhdəliklər və kapital		492,635,885	401,110,095

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı nəzdində Azərbaycan İpoteka Fondu
31 dekabr 2013-cü il tarixində tamamlanmış il üzrə Pul Vəsaitlərinin Hərəkəti haqqında Hesabat

	Qeydlər	2013 AZN	2012 AZN
ƏMƏLİYYAT FƏALİYYƏTLƏRİ ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ			
Alınmış faizlər		14,866,155	14,130,301
Ödənilmiş faizlər		(8,075,662)	(6,583,071)
Ödənilmiş haqq və komissiya		(270,516)	(204,070)
Digər gəlirlər		37,890	9,150
İnsan resursları üzrə xərclər		(1,581,622)	(1,475,371)
İnzibati və digər xərclər		(818,390)	(297,444)
Əməliyyat aktivlərində (artım) azalma			
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər		(5,400,000)	4,400,000
İpoteka kreditləri		(74,316,336)	(51,926,946)
Digər aktivlər		53,961	(56,573)
Əməliyyat öhdəliklərində artım (azalma)			
Digər öhdəliklər		11,200	(16,577)
Əməliyyatlardan daxil olan pul vəsaitləri		(75,493,320)	(42,020,601)
İNVESTİSIYA FƏALİYYƏTLƏRİ ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ			
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyaların alınması		(32,535,879)	(14,526,306)
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyaların ödənilməsi		22,160,000	2,000,000
Əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlərin alınması		(878,196)	(1,909,846)
İnvestisiya fəaliyyətində istifadə edilən pul vəsaitləri		(11,254,075)	(14,436,152)
MALİYYƏ FƏALİYYƏTLƏRİ ÜZRƏ PUL VƏSAİTLƏRİNİN HƏRƏKƏTİ			
Dövlət büdcəsindən ayırmalar	17	40,000,000	20,000,000
Borc qiymətli kağızların buraxılması		62,072,444	36,078,335
Borc qiymətli kağızların vaxtından əvvəl geri alışı		(14,210,904)	-
Maliyyə fəaliyyətində istifadə edilən pul vəsaitləri		87,861,540	56,078,335
Pul vəsaitlərində və onların ekvivalentlərində xalis artım (azalma)		1,114,145	(378,418)
İlin əvvəlinə pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri		1,854,497	2,232,915
İlin sonuna pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	9	2,968,642	1,854,497

Pul vəsaitlərinin hərəkəti haqqında hesabat maliyyə hesabatlarının tərkib hissəsini təşkil edən Qeydlərlə birgə oxunur.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı nəzdində Azərbaycan İpoteka Fondu
 31 dekabr 2013-cü il tarixində tamalanmış il üzrə Kapitalda Dəyişikliklər haqqında Hesabat

AZN

	Fondun kapital sahiblərinə aid olan		
	Dövlət ayırmaları	Bölüşdürülməmiş mənfəət	Cəmi
1 yanvar 2012-ci il tarixinə qalıq	116,000,000	7,726,747	123,726,747
Dövlət büdcəsindən ayırmalar (Qeyd 17)	20,000,000	-	20,000,000
İl üzrə mənfəət və cəmi məcmu gəlir	-	3,416,853	3,416,853
31 dekabr 2012-ci il tarixinə qalıq	136,000,000	11,143,600	147,143,600
Dövlət büdcəsindən ayırmalar (Qeyd 17)	40,000,000	-	40,000,000
İl üzrə mənfəət və cəmi məcmu gəlir	-	4,015,624	4,015,624
31 dekabr 2013-cü il tarixinə qalıq	176,000,000	15,159,224	191,159,224

1 Giriş

(a) Təşkilat və onun fəaliyyəti

Bu maliyyə hesabatları Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı nəzdində Azərbaycan İpoteka Fondunun ("Fond") maliyyə hesabatlarını əks etdirir. Fond Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 16 sentyabr 2005-ci il tarixli 299 sayılı Fərmanı ilə yaradılmış, 22 dekabr 2005-ci il tarixli 339 sayılı Fərman ilə "Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı nəzdində Azərbaycan İpoteka Fondu haqqında Əsasnamə" təsdiq edilmişdir. Fondun əsas fəaliyyəti uzunmüddətli ipoteka kreditləşməsi vasitəsilə əhəlinin yaşayış sahəsi ilə təmin edilməsi mexanizmini yaratmaq və ipoteka kreditləşməsinə yerli və xarici maliyyə resurslarının cəlb olunmasına köməklik göstərməkdən ibarətdir.

Fond əhəliyə birbaşa ipoteka kreditlərinin verilməsi ilə məşğul olmur. Fondun fəaliyyəti Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankı (ARMB) tərəfindən idarə olunur.

Fondun ofisi AZ1014, Azərbaycan Respublikası, Bakı şəhəri, Bül-bül prospekti 40 qeydiyyat ünvanında yerləşir.

Fondun Azərbaycan Respublikasının Naxçıvan Muxtar Respublikasında yerləşən bir filialı vardır. Fondun aktivləri və öhdəlikləri Azərbaycan Respublikasında yerləşir.

Fondun fəaliyyəti ipoteka proqramının tələbləri ilə sıx bağlıdır. Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar 21-ci Qeyddə ətraflı şəkildə göstərilmişdir.

(b) Biznes mühiti

Azərbaycanda biznes mühiti

Fondun fəaliyyəti, əsasən, Azərbaycan Respublikasının ərazisində həyata keçirilir. Beləliklə, Fond Azərbaycan Respublikasının iqtisadi və maliyyə bazarlarında inkişafda olan bazar iqtisadiyyatının xüsusiyyətləri ilə səciyyələnən risklərə məruz qalır. Ölkədə hüquqi-normativ və vergi rejimlərinin inkişafı davam edir. Onların müddəalarının həm fərqli təsvirləri, həm də tez-tez dəyişdirilməsi müşahidə olunur. Bütün bunlar Azərbaycan Respublikasında fəaliyyət göstərən müəssisələrin müxtəlif çətinliklərlə üzləşməsinə səbəb ola bilər ki, bu da əhəlinin maddi durumuna, o cümlədən ipoteka kreditlərinin qaytarılması vəziyyətinə təsir edə bilər. Maliyyə hesabatlarında Azərbaycan Respublikasındakı biznes mühitinin Fondun fəaliyyətinə və maliyyə vəziyyətinə birbaşa və dolaylı təsirinə Fondun rəhbərliyinin verdiyi qiymət əks olunur. Gələcəkdə biznes mühiti rəhbərliyin cari qiymətləndirməsindən fərqlənə bilər.

2 Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsasları

(a) Uyğunluq haqqında hesabat

Hazırkı hesabatla əlavə edilən maliyyə hesabatları Beynəlxalq Maliyyə Hesabatları Standartlarına (BMHS) uyğun olaraq hazırlanmışdır.

(b) Qiymətləndirmənin əsasları

Maliyyə hesabatları ilkin dəyər uçotuna əsasən hazırlanmışdır.

(c) Funksional və təqdimat valyutası

Fondun funksional valyuta vahidi Azərbaycan Manatıdır (AZN) ki, Azərbaycan Respublikasının milli valyutası olaraq baş verən hadisələrin əksəriyyətini və onlarla bağlı vəziyyətlərin iqtisadi mahiyyətini əks etdirir.

AZN həmçinin hazırkı maliyyə hesabatlarının məqsədləri üçün təqdimat valyutasıdır.

AZN ilə ifadə edilən maliyyə məlumatları ən yaxın tam rəqəmədək yuvarlaqlaşdırılmışdır.

(d) Ehtimalların və mülahizələrin tətbiqi

BMHS-a uyğun maliyyə hesabatlarının hazırlanması rəhbərlikdən uçot siyasətinə və təqdim edilmiş aktivlərin, öhdəliklərin, gəlir və xərclərin məbləğinə təsir göstərən ehtimalların, fərziyələrin və mülahizələrin irəli sürülməsini tələb edir. Faktiki nəticələr həmin ehtimallardan fərqlənə bilər.

Ehtimallar və fərziyələr mütləq qaydada nəzərdən keçirilir. Mühəsibətlik ehtimallarında dəyişikliklər həmin dəyişikliklərin edildiyi dövrdə və təsir göstərdikləri hər hansı gələcək dövrlərdə əks olunur.

Ehtimallarda ciddi qeyri-müəyyənliklər və uçot siyasətinin tətbiq edilməsində vacib mühakimələr haqqında məlumat aşağıdakı qeydlərdə əks olunur:

- Kreditlərin dəyərsizləşməsi üzrə ehtimallar – Qeyd 12;
- Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərləri üzrə ehtimallar – Qeyd 22.

(e) Uçot siyasətlərində və təqdimatda dəyişikliklər

Fond aşağıdakı yeni standartları və standartlara düzəlişləri, o cümlədən digər standartlara hər hansı növbəti düzəlişləri qəbul etmiş və 1 yanvar 2013-cü il tarixindən etibarən onları tətbiq etmişdir.

- BMHS 13 *Ədalətli Dəyərin Müəyyənləşdirilməsi* (bax (i));
- *Maliyyə Alətləri: Açıqlamalar – Maliyyə Aktivlərinin və Maliyyə Öhdəliklərinin Qarşılıqlı Əvəzləşdirilməsi* (BMHS 7-yə olan düzəlişlər).

Dəyişikliklərin xarakteri və təsiri aşağıda izah olunur.

(i) Ədalətli dəyərin müəyyənləşdirilməsi

BMHS 13 ədalətli dəyərin müəyyənləşdirilməsi və ədalətli dəyərin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı açıqlamaların edilməsi üçün vahid sistem yaradır, bir şərtlə ki, bu cür müəyyənləşdirmələri digər BMHS-lar tələb edir və ya onlara icazə verir. Xüsusən, bu standart ədalətli dəyəri əməliyyat tarixində bazar iştirakçıları tərəfindən adi sövdələşmələr nəticəsində aktivin satışından və ya öhdəliyin ötürülməsindən yaranan məbləğ kimi izah edir.

2 Maliyyə hesabatlarının tərtib edilməsinin əsasları, davamı

(e) Uçot siyasətlərində və təqdimatda dəyişikliklər, davamı

(i) Ədalətli dəyərin müəyyənləşdirilməsi, davamı

Bu standart həmçinin BMHS 7 *Maliyyə Alətləri: Açıqlamalar* da daxil olmaqla, digər BMHS-da ədalətli dəyərin müəyyənləşdirilməsi ilə bağlı açıqlama tələblərini əvəz edir və genişləndirir (Qeyd 22).

Nəticədə, Fond Qeyd 3(c)(v)-də verilmiş ədalətli dəyərin yeni izahını qəbul etmişdir. Dəyişiklik aktiv və öhdəliklərin qiymətləndirilməsinə mühüm təsir göstərməyib. Bununla belə, Fond BMHS 13-ə əsasən tələb olunan yeni açıqlamaları müqayisəli məlumatları dəyişdirmədən maliyyə hesabatlarına əlavə etmişdir.

(ii) *Maliyyə Alətləri: Açıqlamalar – Maliyyə Aktivlərinin və Maliyyə Öhdəliklərinin Qarşılıqlı Əvəzləşdirilməsi*

BMHS 7-yə olan düzəlişlər *Maliyyə Alətləri: Açıqlamalar – Maliyyə Aktivlərinin və Maliyyə Öhdəliklərinin Qarşılıqlı Əvəzləşdirilməsi* maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əvəzləşən yaxud əsas əvəzləşdirmə razılaşmasına yaxud digər oxşar razılaşmalarla tənzimlənən maliyyə aktivləri və öhdəliklərinə aid yeni açıqlama tələblərini əks etdirir.

Fond maliyyə alətlərini Beynəlxalq Mühəsibat Uçotu Standartları (BMUS) 32 *Maliyyə Alətləri: Açıqlama və Təqdimat* əsasən qarşılıqlı əvəzləşdirmədiyi və digər müvafiq əvəzləşdirmə razılaşmasına malik olmadığı üçün bu düzəliş Fondun maliyyə hesabatlarına təsir etmir.

3 Əsas uçot siyasəti

Aşağıda qeyd olunmuş uçot siyasəti maliyyə hesabatlarında əks edilmiş bütün dövrlərə ardıcıl qaydada Fond tərəfindən tətbiq olunur, Qeyd 2(e)-də verilən mühəsibat siyasətindəki dəyişikliklər istisna olunmaqla.

(a) Xarici valyuta

Xarici valyuta ilə əməliyyatlar əməliyyat tarixindəki valyuta məzənnələrinə uyğun Fondun müvafiq funksional valyutasına çevrilir. Xarici valyutada olan monetar aktiv və passivlər hesabat tarixinə həmin tarixdə mövcud olan məzənnəyə əsasən funksional valyutaya çevrilir. Monetar maddələr üzrə xarici valyuta gəliri ya zərəri dövrün əvvəlinə olan və dövr ərzində effektiv faiz və ödənişlərə uyğunlaşdırılmış funksional valyutada amortizasiya edilmiş dəyərlə dövrün sonuna mövcud olan valyuta məzənnəsi ilə çevrilmiş xarici valyutanın amortizasiya edilmiş dəyəri arasındakı fərkdir. Xarici valyutalarda ədalətli dəyərlə ölçülən qeyri-monetar aktivlər və passivlər ədalətli dəyərin müəyyən olunduğu tarixdə mövcud olan valyuta məzənnəsinə əsasən funksional valyutaya çevrilir. Xarici valyutada ilkin dəyəri ilə ölçülən qeyri-monetar maddələr əməliyyat günündə mövcud olan valyuta məzənnəsini istifadə etməklə çevrilir. Çevrilmə zamanı ortaya çıxan xarici valyuta fərqləri, digər məcmu gəlir hesabatında tanınan satıla bilən investisiya qiymətli kağızları və uyğun pul axını hedclərindən yaranan xarici valyuta fərqləri istisna olmaqla, mənfəət və zərər hesabatında tanınır.

(b) Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

Pul vəsaitlərinə və onların ekvivalentlərinə əldə olan nağd pul və sikkələr, ARMB-da saxlanılan cari hesablar daxildir. Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda amortizasiya olunmuş dəyərdə tanınır.

3 Əsas uçot siyasəti, davamı

(c) Maliyyə alətləri

(i) Təsnifat

Mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə tanınan maliyyə alətlərinə aşağıdakı maliyyə aktivləri və öhdəlikləri daxildir:

- yaxın müddət ərzində əsaslı şəkildə satış və ya yenidən alınma məqsədilə əldə olunan və ya yaradılan alətlər;
- birgə idarə olunan və qısamüddətli gəlirliyi ilə seçilən müəyyən maliyyə alətləri portfelinin bir hissəsi olan alətlər;
- derivativ maliyyə alətləri (təyin olunmuş və səmərəli hecinq vasitələri olan derivativ maliyyə alətləri istisna olmaqla) və ya;
- ilkin tanıma zamanı mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə tanınan alətlər.

Fond maliyyə aktiv və öhdəliklərini mənfəət və zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə tanıya bilər:

- aktivlərin və öhdəliklərin idarə edilməsi, qiymətləndirilməsi və daxili uçotu ədalətli dəyər əsasında aparılır;
- bu cür təsnifat artan mühasibatlıq uyğunsuzluqlarını aradan qaldırır və ya əhəmiyyətli dərəcədə azaldır, yaxud;
- aktivin və ya öhdəliyin tərkibinə müqavilə əsasında tələb olunacaq pul vəsaitlərinin hərəkətini əhəmiyyətli dərəcədə dəyişən derivativ vəsait daxildir.

Bütün ticari derivativlərin xalis dəyəri (müsbət ədalətli dəyər), habelə alınmış opsiyonlar, aktivlərdə debitor borcu kimi əks olunur. Bütün ticari derivativlərin xalis dəyəri (mənfi ədalətli dəyər), habelə silinmiş opsiyonlar, öhdəliklərdə kreditor borcu kimi əks olunur.

Rəhbərlik maliyyə alətlərinin həmin kateqoriyada təsnifləşdirilməsinin müvafiqliyini onlar uçota alındığı zaman müəyyən edir. Derivativ maliyyə alətlərinin və uçota alındığı zaman ədalətli dəyər əsasında mənfəətə və ya zərərlərə aid edilmiş maliyyə alətlərinin "ədalətli dəyər əsasında mənfəət və ya zərər kateqoriyası" təsnifatı dəyişdirilə bilməz. Kreditlər və debitor borcu meyarlarına cavab verən maliyyə aktivlərinin "ədalətli dəyər əsasında mənfəət və ya zərərlər" yaxud "satıla bilən" təsnifatı o zaman dəyişdirilə bilər ki, Fondun onları gələcəkdə və ya ödəniş tarixinədək özündə saxlamaq həm niyyəti, həm də imkanları olsun. Digər maliyyə alətlərinin "ədalətli dəyər əsasında mənfəət və ya zərər" təsnifatı yalnız çox nadir hallarda dəyişdirilə bilər. Bu cür hallar qeyri-adi xarakteri olan və yaxın gələcəkdə təkrarlanması ehtimal olunmayan tək bir hadisə nəticəsində yarana bilər.

Kreditlər və debitor borcları aktiv bazarda qiymətləri göstərilməyən, sabit və ya müəyyən edilə bilən ödənişlərə malik olan qeyri-derivativ maliyyə aktivləridir. Aşağıdakı kateqoriyalar bu təsnifata daxil deyil:

- Fond dərhal və ya yaxın müddətdə satmaq niyyətindədir;
- Uçota alındığı zaman ədalətli dəyər əsasında mənfəətə və ya zərərlərə aid edilir;
- Uçota alındığı zaman satıla bilən kateqoriyasına aid edilir, yaxud;
- Kredit pisləşməsi səbəbi istisna olmaqla, tam olaraq ilkin investisiya əsaslı şəkildə Fond tərəfindən bərpa edilməyə bilər.

3 Əsas uçot siyasəti, davamı

(c) Maliyyə alətləri, davamı

(i) Təsnifat, davamı

Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar sabit və ya müəyyən edilə bilən ödənişə və dəyişməz ödəmə müddətinə malik olan və Fondun ödəniş tarixinədək saxlamaq üçün müsbət niyyəti və bacarığının olduğu qeyri-derivativ aktivlərdir. Aşağıdakı kateqoriyalar bu təsnifata aid deyil:

- İlk tanınma zamanı mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə tanınan alətlər kimi təyin edilir;
- Satıla bilən aktivlər kimi təyin edilir, yaxud;
- Kreditlər və debitor borclarının tərifinə uyğun gəlir.

(ii) Maliyyə alətlərinin tanınması

Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri, Fondun alətin müqavilə şərtlərinin tərəfdaşı kimi çıxış etdiyi andan maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınır. Maliyyə aktivlərinin bütün müntəzəm alışları hesablaşma tarixinə müvafiq olaraq uçota alınır.

(iii) Maliyyə aktivlərinin qiymətləndirmə üsulları

Maliyyə aktivləri və ya öhdəlikləri ilk əvvəl ədalətli dəyərlə və ədalətli dəyəri mənfəət və zərər vasitəsi ilə tanınmayan maliyyə aktivləri və ya öhdəliyi olarsa, həmin maliyyə aktivinin və ya öhdəliyinin alınmasına və ya buraxılmasına birbaşa aid olan əməliyyat xərcləri üzərinə əlavə olunmaqla ölçülür.

İlkin tanınmadan sonra isə maliyyə aktivləri və derivativlər, həmin maliyyə aktivlərinin və derivativlərin satışı və ya silinməsi ilə əlaqəli əməliyyat xərcləri çıxılmadan ədalətli dəyərlə ölçülür. Lakin istisna halları aşağıdakılar təşkil edir:

- Effektiv faiz üsulu ilə amortizasiya edilmiş dəyərlə qiymətləndirilmiş kredit və debitor borcları;
- Effektiv faiz üsulu ilə amortizasiya edilmiş dəyərlə qiymətləndirilmiş ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar;
- Aktiv bazarda təklif qiyməti olmayan və ədalətli dəyəri etibarlı şəkildə qiymətləndirilə bilinməyən ilkin dəyərlə qiymətləndirilmiş kapital (səhm) investisiyaları.

Mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə tanınan və ya tanınmasının dayandırılması uyğun olmayan, uçotu ədalətli dəyər əsasında aparılan maliyyə aktivinin köçürməsindən yaranan bütün maliyyə öhdəlikləri amortizasiya edilmiş dəyərlə qiymətləndirilir.

(iv) Amortizasiya olunmuş dəyər

Maliyyə aktivlərinin və ya öhdəliklərinin amortizasiya edilmiş dəyəri həmin maliyyə aktivlərinin və ya öhdəliklərinin ilkin dəyərindən əsas ödənişlər və dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatlar çıxılaraq və ilkin dəyərlə ödəmə dəyəri arasındakı fərqlərin effektiv faiz üsulu ilə ümumi amortizasiyası çıxılmaqla yaxud üstə gəlməklə qiymətləndirilir. İlkin əməliyyat xərcləri daxil olmaqla, mükafatlar və diskontlar alətin balans dəyərinə daxil edilir və həmin alətin effektiv faiz dərəcəsinə əsasən amortizasiya edilir.

(v) Ədalətli dəyərin müəyyənləşdirilməsi prinsipləri

Ədalətli dəyər əməliyyat tarixində bazar iştirakçıları tərəfindən adi sövdələşmə nəticəsində və ya, həmin tarixdə Fond üçün ən əlverişli bazarda aktivin satışından və ya öhdəliyin ötürülməsindən yaranan məbləğdir. Öhdəliyin ədalətli dəyəri öhdəliyin yerinə yetirilməməsi riskini əks etdirir.

3 Əsas uçot siyasəti, davamı

(c) Maliyyə alətləri, davamı

(v) Ədalətli dəyərin müəyyənləşdirilməsi prinsipləri, davamı

Uyğun olduğu halda Fond alətin ədalətli dəyərini aktiv bazarda həmin alət üçün mövcud olan bazar qiyməti ilə qiymətləndirir. Əgər bazar qiymətləri haqqında hazır və müntəzəm şəkildə əldə edilə bilən məlumat mövcuddursa və həmin qiymətlərlə könüllü şəkildə bazar şərtləri çərçivəsində həyata keçirilən real və müntəzəm əməliyyatlar varsa, bazar aktiv hesab edilir.

Maliyyə aləti üçün fəal bazarı yoxdursa, Fond ədalətli dəyəri qiymətləndirmə üsulundan istifadə etməklə təyin edir.

Seçilmiş qiymətləndirmə üsulu bazar məlumatlarından maksimum istifadə edir, Fonda məxsus olan ehtimallara mümkün qədər az əsaslanır, bazar iştirakçılarının qiymət qoyarkən nəzərə aldıkları bütün faktorları özündə birləşdirir və maliyyə alətlərinin qiymətləndirilməsi üçün qəbul edilmiş iqtisadi metodlara uyğun olur.

Maliyyə alətinin ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərinin ən yaxşı sübutu əməliyyat qiymətidir, yəni verilən və ya qəbul edilən məbləğin ədalətli dəyəri. Əgər Fond ilkin tanınma zamanı ədalətli dəyərin əməliyyat qiymətindən fərqləndiyini müəyyən edirsə və ədalətli dəyər fəal bazarda oxşar aktiv və öhdəlik üçün kotirovka olunan qiymətlə sübut oluna bilmədikdə, eləcə də müşahidə edilə bilən bazarlardan olan məlumatlar vasitəsilə qiymətləndirmə metoduna əsaslanmadıqda, maliyyə aləti ilkin tanıma zamanı ədalətli dəyərlə əməliyyat qiyməti arasına fərqin aradan qaldırılmasına uyğunlaşdırılmış ilkin ədalətli dəyərində qiymətləndirilir. Nəticədə, fərq bazar məlumatı ilə əsaslanmadan yaxud əməliyyatın bağlanma tarixindən gec olmayaraq, alətin istifadə müddəti ərzində uyğun əsasla mənfəət və zərər hesabataında tanınır.

(vi) Sonrakı qiymətləndirmə nəticəsində yaranan gəlir və zərərlər

Maliyyə aktivi və ya öhdəliyinin ədalətli dəyərindəki dəyişiklikdən yaranan gəlir və ya zərərlər aşağıdakı qaydada tanınır:

- mənfəət və ya zərər vasitəsilə ədalətli dəyərlə təsnif olunan maliyyə aləti üzrə gəlir və ya zərər mənfəət və ya zərərdə tanınır;
- satıla bilən maliyyə aktivi üzrə gəlir və ya zərərlər həmin aktivin tanınmasının dayandırıldığı müddətədək kapitalda digər məcmu gəlir kimi tanınır (satıla bilən maliyyə alətlərinin dəyərsizləşməsi nəticəsində yaranan zərərlər və xarici valyuta ilə əməliyyatlarından yaranan gəlir və zərərlər istisna olmaqla) və tanınma dayandırıldığı zaman həmin aktiv üzrə qabaqca kapitalda tanınmış bütün gəlir və ya zərərlər mənfəətə və ya zərərdə tanınır. Satıla bilən maliyyə aktivi üzrə hesablanan faiz gəlirləri və ya xərcləri effektiv faiz dərəcəsi üsulu ilə müvafiq olaraq mənfəət və ya zərərdə tanınır.

Amortizasiya edilmiş dəyərlə uçotu aparılan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri və amortizasiya prosesində olan maliyyə aktivləri və öhdəlikləri üzrə gəlirlər və ya zərərlər həmin maliyyə aktivlərinin və ya öhdəliklərinin tanınmasının dayandırıldığı və ya keyfiyyətinin pisləşdiyi zaman mənfəət və ya zərərdə tanınır.

(vii) Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması

Fond, maliyyə aktivindən gələn pul hərəkətinə müqavilə öhdəliyi bitdikdən sonra, maliyyə aktivini əməliyyat zamanı satarkən həmin aktivin sahibliyi ilə bağlı bütün risk və mükafatları ötürdüyü və ya Fond həmin aktivin sahibliyi ilə bağlı bütün risk və mükafatları saxlamadığı və digərlərinə ötürmədiyi hallarda həmin maliyyə aktivinin tanınmasını dayandırır.

3 Əsas uçot siyasəti, davamı

(c) Maliyyə alətləri, davamı

(vii) *Maliyyə aktivlərinin tanınmasının dayandırılması, davamı*

Ötürülmüş maliyyə aktivində silinmə üçün yararlı olan Fond tərəfindən saxlanılan yaxud yaradılan hər hansı bir pay maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda ayrıca aktiv, yaxud öhdəlik kimi tanınır. Fond maliyyə öhdəliyinin tanınmasını müqavilə öhdəliyi bitdiyi yaxud, ləğv olunduğu zaman dayandırır.

Fond maliyyə vəziyyəti hesabatında tanınan aktivləri ötürən, lakin həmin aktivlər üzrə risk və mükafatları bütövlükdə, yaxud onların bir hissəsini öz nəzarətində saxladığı əməliyyatlar aparır.

Əgər risklər və mükafatlar əsaslı şəkildə Fondun nəzarətində qalıbsa, ötürülən aktivlərin tanınması dayandırılır.

Fondun maliyyə aktivini üzrə mülkiyyət hüququnun bütün risk və mükafatların saxlamadığı və köçürmədiyi əməliyyatlarda aktiv üzərində nəzarət itirildiyi halda, həmin aktivin tanınması dayandırılır.

Aktiv üzərində nəzarətin saxlanıldığı əməliyyatlarda Fond ötürülmüş aktivin dəyərində gedən dəyişikliklərə məruz qalmağından asılı olaraq aktivin tanımağa davam edir.

Fond öz borc öhdəliyini geri aldığı zaman, o, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatdan çıxarılır və öhdəliyin balans məbləği ilə ödənilmiş kompensasiya arasındakı fərq borc öhdəliyinin vaxtından əvvəl ləğv edilməsi ilə əlaqədar yaranan gəlirlərə və ya zərərlərə aid edilir.

Fond geri qaytarıla bilinməyən hesab etdiyi aktivləri balansdan silir.

(d) Əmlak və avadanlıqlar

Bina və avadanlıq yığılmış amortizasiya və dəyərsizləşmə üzrə zərər çıxılmaqla ilkin dəyərlə tanınır.

Əmlak və avadanlıq müxtəlif faydalı ömrə malik olan mühüm komponentləri təşkil edərsə, onlar ayrıca əmlak və avadanlıq kimi təsnifləşdirilir.

(i) *Amortizasiya*

Amortizasiya ayrı-ayrı aktivlərin faydalı istifadə müddətləri üzrə düz xətt prinsipi əsasında hesablanaraq mənfəətə və ya zərərlərə aid edilir. Amortizasiya aktiv əldə edildiyi tarixdən yaxud, daxili vəsaitlər hesabına quraşdırılıb istifadə üçün hazır olduğu tarixdən etibarən başlanır. Torpaq üzrə amortizasiya hesablanmır. Təxmin edilən faydalı istifadə müddətləri aşağıdakı kimidir:

- Binalar	20 il
- kompüter və kommunikasiya avadanlıqları	4 il
- mebel və məişət avadanlıqları	4 il
- avtomobillər	7 il
- digər əsas vəsaitlər	1-5 il
- proqram təminatı	3-10 il

(e) Qeyri-maddi aktivlər

Alınmış qeyri-maddi aktivlərin uçotu yığılmış amortizasiyanın və dəyərsizləşmə ilə bağlı zərərlərin məbləğinin silinmiş dəyəri əsasında aparılır.

Proqram təminatı üzrə əldə edilmiş lisenziyalar həmin proqram təminatının alınması və tətbiq edilməsi üçün çəkilmiş xərclər əsasında kapitallaşdırılır.

3 Əsas uçot siyasəti, davamı

(e) Qeyri-maddi aktivlər, davamı

Amortizasiya qeyri-maddi aktivin faydalı istifadə müddəti ərzində düz xətt metoduna əsasən mənfəət və ya zərərdə tanınır. Təxmini faydalı istifadə müddəti 3 ildən 10 ilədəkdir.

(f) Dəyərsizləşmə

(i) *Amortizasiya edilmiş dəyərlə uçota alınan maliyyə aktivləri*

Uçotu amortizasiya olunmuş dəyərlə aparılan maliyyə aktivləri prinsip etibarilə kreditlər və digər debitor borclarından (kreditlər və debitor borcları) ibarətdir. Fond dəyərsizləşməni ardıcıl əsasda qiymətləndirmək məqsədilə öz kreditlərini və debitor borclarını təhlil edir.

Əgər kreditin və debitor borcun ilkin tanınmasından sonra bir və ya bir neçə hadisə nəticəsində dəyərsizləşmə üzrə obyektiv əlamətlər varsa və həmin hadisə (hadisələr) etibarlı şəkildə ölçülə bilən kreditin təxmin edilən pul daxilolmalarına təsir edirsə, kredit və debitor borcu dəyərsizləşmiş və dəyərsizləşmə üzrə zərərlər çəkilmiş hesab edilir.

Maliyyə aktivlərinin dəyərsizləşməsinin obyektiv əlamətlərinə borcalanın defoltu, kredit şərtlərinin pozulması, Fondun digər şəraitdə qəbul etmədiyi şərtlərlə kreditin restrukturizasiyası borcalan və ya emitentin iflası göstəriciləri, istiqrazlar üçün aktiv marketin yoxa çıxması, girovun keyfiyyətinin azalması, ya qrupdakı borcalanların ödəniş vəziyyətində arzu olunmayan dəyişikliklərin baş verməsi kimi digər müşahidə oluna bilən məlumat bazasındakı pisləşmə və ya qrupdakı çatışmazlıqlarla bağlı iqtisadi durumla əlaqəli çatışmazlıq və ya xətlər kimi göstəricilər daxil ola bilər.

Fond, ilk olaraq, dəyərsizləşmənin obyektiv əlamətinin fərdi şəkildə əhəmiyyətli olan kreditlər və debitor borcları üçün mövcud olduğunu və fərdi şəkildə əhəmiyyətli olmayan kredit və debitor borcları üçün fərdi və ya kollektiv olaraq qiymətləndirir. Əgər Fond, əhəmiyyətli olub-olmamasından asılı olmayaraq, fərdi qiymətləndirilən kredit və ya debitor borclarda dəyərsizləşdirmənin heç bir obyektiv əlamətinin olmadığını müəyyən edərsə, o, həmin kredit və debitor borcları eyni kredit riski xüsusiyyətlərinə malik olan kredit və debitor borc qrupunda aid edir və onların dəyərsizləşməsini kollektiv şəkildə qiymətləndirir. Dəyərsizləşmə üçün fərdi qiymətləndirilən və dəyərsizləşmə zərərinin tanındığı və ya tanınmağa davam edən kredit və debitor borcları dəyərsizləşmə üzrə kollektiv qiymətləndirilməyə daxil deyil.

Kredit və ya debitor borcu üzərində dəyərsizləşmənin obyektiv əlaməti müşahidə olunursa, dəyərsizləşmə üzrə zərərin məbləği kredit və ya debitor borcunun balans dəyəri və kredit və debitor borcun qarantiyalardan və girovlardan gələn daxilolmaları nəzərə almaqla effektiv faiz dərəcəsilə diskont edilmiş gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinin cari dəyəri arasındakı fərq kimi ölçülür. Cari iqtisadi vəziyyəti əks etdirən uyğun müşahidə oluna bilən məlumatla istinadən dəyişdirilmiş müqavilə öhdəliklərinə uyğun pul hərəkətləri və itki üzrə statistik məlumatlar gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətlərini müəyyən etmək üçün əsas təşkil edir.

Bəzi hallarda kreditin dəyərsizləşməsi üzrə zərər məbləğini təyin etmək üçün mühüm olan müşahidə oluna bilən məlumatlar mövcud olmaya bilər yaxud cari şərait üçün artıq zəruri olmaya bilər. Bu, borcalanın maliyyə çətinliyində olduğu və oxşar borcalanlar üçün statistik məlumatların olmadığı halda baş verə bilər. Bu cür hallarda, Fond istənilən dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatların məbləğini qiymətləndirmək üçün təcrübəsindən və ehtimallarından istifadə edə bilər.

Kreditlər və debitor borcları ilə bağlı dəyərsizləşmə üzrə bütün zərərlər mənfəət və ya zərərdə tanınır və yalnız bərpa oluna bilən məbləğdə sonrakı artım obyektiv olaraq dəyərsizləşmənin tanınma müddətindən sonrakı vaxtda baş verən hadisələrə aid edilə bilər.

3 Əsas uçot siyasəti, davamı

(f) Dəyərsizləşmə, davamı

(i) Amortizasiya edilmiş dəyərlə uçota alınan maliyyə aktivləri, davamı

Kredit qaytarıla bilmədikdə, dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın hesabına silinir. Fond kredit və ona aid olan ehtiyat məbləğini rəhbərlik kreditin bərpası üzrə bütün addımları atandan və krediti bərpa edə bilməyəcəyi haqqında qərar verəndən sonra silir.

(g) Ehtiyatlar

Ehtiyatlar maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda Fondun keçmiş hadisənin nəticəsi olaraq hüquqi və ya konstruktiv öhdəliyi və həmin öhdəliyin yerinə yetirilməsi üçün iqtisadi səmərənin istifadə edilməsi nəzərdə tutulduğu zaman tanınır. Əgər mühüm təsirə malik olarsa, bu halda ehtiyatlar gözlənilən gələcək pul dövriyyələrini pulun zaman dəyərinin cari bazar qiymətlərini və uyğun halda öhdəliklərə məxsus riskləri əks etdirən mənfəətdən qabaq vergi dərəcəsi ilə diskontlaşdırmaq vasitəsilə müəyyən edilir.

Restrukturizasiya ilə əlaqəli ehtiyatlar Fond detallı və formal restrukturizasiya planını təsdiqlədiyi və restrukturizasiya başlandığı və ya ictimaiyyətə elan olunduğu zamandan tanınır. Gələcək əməliyyat xərclərinə ehtiyat ayrılır.

(h) Dövlət büdcəsindən ayırmalar

Fond dövlət təşkilatıdır və Əsasnaməsinə görə nizamnamə kapitalı olmadığı üçün dövlət büdcəsindən ayırmalar kapital kimi təsnif olunur və maliyyə hesabatında kapital bölməsində tanınır. Dövlət büdcəsindən ayırmalar Azərbaycan Respublikası dövlət büdcəsindən daxil olan pul ayırmalarından ibarətdir.

(i) Faiz gəlirləri və xərclərin əks olunması

Faiz gəlirləri və xərcləri mənfəət və ya zərərdə effektiv faiz üsulundan istifadə etməklə əks olunur.

Kreditin ümumi gəlirliliyinin ayrılmaz hissəsi sayılan kreditin ayrılması haqları, kredit yaranması, xidməti və digər haqlar müvafiq əməliyyat xərcləri ilə birgə təxirə salınmış gəlir kimi tanınır və effektiv faiz metodlarından istifadə etməklə maliyyə alətinin ehtimal edilən müddəti ərzində faiz gəlirlərinə amortizasiya olunur.

Digər haqlar, komissiyalar, digər gəlir və xərc maddələri müvafiq xidmət təmin edildikdə mənfəət və ya zərərdə tanınır.

(j) Qəbul edilməmiş yeni standartlar və onlarla bağlı şərhlər

31 dekabr 2013-cü il tarixinə qüvvəyə minməmiş bir sıra yeni standartlar, qüvvədə olan standartlara düzəlişlər və şərhlər mövcuddur ki, həmin standartlar və şərhlər hazırkı maliyyə hesabatları hazırlandığı zaman tətbiq edilməmişdir. Həmin yeniliklərdən aşağıdakıların Fondun maliyyə vəziyyətinə və fəaliyyətinə potensial təsiri ehtimal olunur. Fond, həmin standartlar qüvvəyə mindikdən sonra, onları qəbul etmək niyyətindədir.

3 Əsas uçot siyasəti, davamı

(j) Qəbul edilməmiş yeni standartlar və onlarla bağlı şərtlər, davamı

- *BMHS 9 Maliyyə Alətləri* 2017-ci ildən sonra başlayan illik dövrlərə şamil olunacaq. Yeni standart mərhələli surətdə dərc ediləcək və başlıca olaraq, Beynəlxalq Maliyyə Hesabatlığı Standartı BMHS 39-u (*Maliyyə Alətləri: Uçota alınma və Qiymətləndirmə*) BMHS 9-un birinci mərhələsi 2009-cu ilin noyabr ayında dərc edilmişdir və maliyyə aktivlərin təsnifləşdirilməsinə və qiymətləndirilməsinə aiddir. Maliyyə öhdəliklərinin təsnifləşdirilməsi və qiymətləndirilməsi ilə bağlı ikinci mərhələsi 2010-cu ilin oktyabr ayında dərc edilmişdir. BMHS 9-un üçüncü mərhələsi 2013-cü ilin noyabr ayında dərc edilib və ümumi hedc uçotuna aiddir. Fond anlayır ki, yeni standart sayəsində maliyyə alətlərinin uçotuna bir sıra dəyişikliklər tətbiq ediləcək və, çox güman ki, Fondun maliyyə hesabatlarına da böyük təsiri olacaqdır. Həmin dəyişikliklərin təsiri standartın qalan mərhələləri dərc edilərkən layihə çərçivəsində təhlil ediləcək. Fond həmin standartı vaxtından əvvəl qəbul etməyi planlaşdırmır. Fond yeni standartın öz maliyyə vəziyyətinə və ya fəaliyyətinə potensial təsirini hələ təhlil etməyib.
- *BMHS 32 Maliyyə alətləri: Təqdimat – Maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin qarşılıqlı əvəzləşdirilməsi* maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin əvəzləşdirilməsi üçün yeni qaydalar tətbiq etmir; əksinə onların tətbiqi zamanı qarşılıqlı sürətdə uyğunsuzluqlara aydınlıq gətirir. Düzəlişlərə əsasən, hüquqi şəxs o halda hüquqi cəhətdən tətbiq oluna bilən əvəzləşdirmə hüququna malikdir ki, həmin hüquq gələcək hadisə üzrə şərti deyil və həm biznesin normal gedişində, həm də hüquqi şəxsin və bütün rəqiblərin ödənişi yerinə yetirməməsi, müflisləşməsi və ya iflası zamanı tətbiq oluna bilinir. Düzəlişlər 1 yanvar 2014-cü il tarixində və ya həmin tarixdən sonra başlayan illik dövrlər üçün qüvvəyə minir və retrospektiv şəkildə tətbiq olunmalıdır. Fond yeni standartın öz maliyyə vəziyyətinə və ya fəaliyyətinə potensial təsirini hələ təhlil etməyib.

BMHS-lərə olunan müxtəlif düzəlişlər standartlara uyğun şəkildə tətbiq edilmişdir. Təqdimat, tanıma və qiymətləndirmə məqsədləri üçün uçot dəyişiklikləri ilə nəticələnən bütün düzəlişlər 1 yanvar 2014-cü il tarixindən sonrakı tarixlərə təsir edir. Fond düzəlişlərin öz maliyyə vəziyyətinə və ya fəaliyyətinə potensial təsirini hələ təhlil etməyib.

4 Xalis faiz gəlirləri

	2013 AZN	2012 AZN
Faiz gəlirləri		
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər	1,569,842	1,420,944
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	1,518,406	1,028,049
İpoteka kreditləri		
- İlk maliyyələşdirilmiş kreditlər	2,338,701	2,188,325
- Yenidən maliyyələşdirilmiş kreditlər	10,307,523	8,544,161
	15,734,472	13,181,479
Faiz xərcləri		
Buraxılmış qiymətli kağızlar	(8,131,733)	(6,891,255)
	(8,131,733)	(6,891,255)
	7,602,739	6,290,224

31 dekabr 2013-cü il tarixində tamamlanan il üzrə ilkin maliyyələşdirilmiş kreditlər üzrə faiz gəlirlərində dəyərsizləşmiş maliyyə aktivlərinin yığılmış faizləri 10,760 AZN-dir (2012: 33,628 AZN).

5 Dəyərsizləşmə üzrə zərərlər

	2013 AZN	2012 AZN
İpoteka kreditləri	336,100	297,870
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər	27,000	133,000
	363,100	430,870

6 Haqq və komissiya xərcləri

	2013 AZN	2012 AZN
Broker haqları	257,831	202,254
Hesablaşma əməliyyatları üzrə köçürmə haqları	12,447	-
Digər	238	1,816
	270,516	204,070

7 İnsan resursları üzrə xərclər

	2013 AZN	2012 AZN
İşçilərə verilən əmək haqqı və digər ödənişlər	1,306,922	1,213,173
Dövlət Sosial Müdafiə Fonduna ayırmalar	272,073	254,398
	1,578,995	1,467,571

8 İnzibati və digər xərclər

	2013 AZN	2012 AZN
Köhnəlmə və amortizasiya (Qeyd 13)	1,010,022	848,504
Proqram təminatı üzrə dəstəkləmə xərci	406,758	9,845
Peşəkar xidmətlər	196,866	187,593
Təmir və saxlama xərcləri	98,681	23,135
Təhlükəsizlik xidməti	44,637	42,955
Kommunal xərclər	24,179	23,806
Rabitə və informasiya xidmətləri	21,860	22,434
Ofis ləvazimatları	17,815	24,917
Əmlak sığortası	12,872	11,803
Ezamiyyə xərcləri	11,254	20,961
Nümayəndəlik xərcləri	10,533	9,676
Nəqliyyat vasitələrinə görə yol vergisi	144	129
Digər	1,218	960
	1,856,839	1,226,718

9 Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri

	2013 AZN	2012 AZN
Nağd pul vəsaitləri	910	1,682
ARMB-də müxbir hesablar	2,967,732	1,852,815
	2,968,642	1,854,497

31 dekabr 2013-cü il tarixinə Fondun heç bir pul vəsaitləri və onların ekvivalentlərinə əsasən dəyərsizləşmiş və ya vaxtı keçmiş qalıqları yoxdur (2012: yoxdur).

10 Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər

	2013 AZN	2012 AZN
Depozitlər		
Qısamüddətli depozitlər	32,000,000	26,600,000
Yığılmış faizlər	970,114	737,567
Banklarda yerləşdirilmiş ümumi depozitlər	32,970,114	27,337,567
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatlar	(160,000)	(133,000)
Banklarda yerləşdirilmiş xalis depozitlər	32,810,114	27,204,567

31 dekabr 2013-cü il tarixinə Fondun dəyərsizləşmiş və ya vaxtı keçmiş heç bir bank depoziti yoxdur (2012: yoxdur)

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə banklarda yerləşdirilmiş depozitlər Azərbaycan bankları ilə həyata keçirilmişdir.

31 dekabr 2013-cü il tarixinə ümumilikdə dəyəri Fondun kapitalının 10%-dən çox olan heç bir bankda yerləşdirilmiş depozitləri yoxdur (2012: yoxdur).

10 Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər, davamı

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə başa çatmış il ərzində banklarda yerləşdirilmiş depozitlərin dəyərsizləşməsi üzrə yaradılmış ehtiyatdakı dəyişikliklər aşağıdakı kimidir:

	2013 AZN	2012 AZN
İlin əvvəlinə qalıq	133,000	-
İl ərzində dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın yaradılması	27,000	133,000
İlin sonuna qalıq	160,000	133,000

11 Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar

	2013 AZN	2012 AZN
Dövlət istiqrazları		
Azərbaycan Respublikası Maliyyə Nazirliyinin kuponlu istiqrazları	41,820,667	31,548,957
Yığılmış faizlər	328,458	193,747
	42,149,125	31,742,704

31 dekabr 2013-cü il tarixinə Fondun dəyərsizləşmiş və ya vaxtı keçmiş ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiya qalıqları yoxdur (2012: yoxdur).

12 İpoteka kreditləri

	2013 AZN	2012 AZN
İlkin maliyyələşdirilmiş kreditlər	43,113,780	29,478,503
İlkin maliyyələşdirilmiş kreditlərin yığılmış faizləri	643,725	191,764
Yenidən maliyyələşdirilmiş kreditlər	360,853,700	300,172,640
- adi	286,323,349	255,864,522
- güzəştli	74,530,351	44,308,118
Yenidən maliyyələşdirilmiş kreditlərin yığılmış faizləri	955,069	801,803
Ümumi ipoteka kreditləri	405,566,274	330,644,710
Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatlar	(2,044,628)	(1,708,528)
Xalis ipoteka kreditləri	403,521,646	328,936,182

Fondun tələblərini qarşılayan yenidən maliyyələşdirilmiş ipoteka kreditləri üzrə hər biri Azərbaycan Respublikasında yerləşən 32 müvəkkil kredit təşkilatı ilə (MKT) Baş saziş qüvvədədir (2012: 32). Bunlardan 27-si aktiv MKT ilədir (2012: 27). Bu MKT-lər ilə Fond yenidən maliyyələşmə əməliyyatlarının aparılmasını davam etdirir. İpoteka kreditlərinin yenidən maliyyələşdirilməsi həyata keçirilənədək həmin kredit təşkilatlarının müraciəti əsasında bu kreditlərin qısamüddətli ilkin maliyyələşdirilməsi həyata keçirilə bilər.

12 İpoteka kreditləri, davamı

31 dekabr 2013-cü il tarixində başa çatmış il üzrə ipoteka kreditlərinin siniflər vasitəsilə kredit dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlarının hərəkəti aşağıdakı kimidir:

	İlkin maliyyələşdirilmiş AZN	Yenidən maliyyələşdirilmiş AZN	Cəmi AZN
İlin əvvəlinə qalıq	163,594	1,544,934	1,708,528
İl ərzində dəyərsizləşmə üzrə yaradılmış (qaytarılmış) ehtiyatlar	55,295	280,805	336,100
İlin sonuna qalıq	218,889	1,825,739	2,044,628

31 dekabr 2012-ci il tarixinə tamamlanan il üzrə ipoteka kreditlərinin siniflər vasitəsilə kredit dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatlarının hərəkəti aşağıdakı kimidir:

	İlkin maliyyələşdirilmiş AZN	Yenidən maliyyələşdirilmiş AZN	Cəmi AZN
İlin əvvəlinə qalıq	249,938	1,160,720	1,410,658
İl ərzində dəyərsizləşmə üzrə yaradılmış (qaytarılmış) ehtiyatlar	(86,344)	384,214	297,870
İlin sonuna qalıq	163,594	1,544,934	1,708,528

(a) Kreditlərin keyfiyyəti

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2013-cü il tarixinə ipoteka kreditlərinin keyfiyyəti üzrə məlumat verilmişdir:

	Ümumi kreditlər AZN	Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat AZN	Xalis kreditlər AZN	Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın ümumi kreditə olan nisbəti %
İlkin maliyyələşdirilmiş kreditlər				
Dəyərsizləşmə əlaməti olmayan kreditlər	43,749,169	215,548	43,533,621	0.49
Dəyərsizləşmiş kreditlər:				
- 31-90 gün arası vaxtı keçmiş	1,673	9	1,664	0.54
- 91-180 gün arası vaxtı keçmiş	933	467	466	50.05
- 181-360 gün arası vaxtı keçmiş	3,588	1,794	1,794	50.00
- 360 gündən çox gecikmiş	2,142	1,071	1,071	50.00
Cəmi dəyərsizləşmiş kreditlər	8,336	3,341	4,995	40.08
Cəmi ilkin maliyyələşdirilmiş kreditlər	43,757,505	218,889	43,538,616	0.50
Yenidən maliyyələşdirilmiş kreditlər				
Dəyərsizləşmə əlaməti olmayan kreditlər	346,129,864	1,741,757	344,388,107	0.50
Dəyərsizləşmiş kreditlər:				
- 30 gündən az vaxtı keçmiş	15,340,635	82,305	15,258,330	0.54
- 31-90 gün vaxtı keçmiş	338,270	1,677	336,593	0.50
Cəmi dəyərsizləşmiş kreditlər	15,678,905	83,982	15,594,923	0.54
Cəmi yenidən maliyyələşdirilmiş kreditlər	361,808,769	1,825,739	359,983,030	0.50
Cəmi ipoteka kreditləri	405,566,274	2,044,628	403,521,646	0.50

12 İpoteka kreditləri, davamı

(a) Kreditlərin keyfiyyəti, davamı

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2012-ci il tarixinə ipoteka kreditlərinin keyfiyyəti üzrə məlumat verilmişdir:

	Ümumi kreditlər AZN	Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat AZN	Xalis kreditlər AZN	Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatın ümumi kreditə olan nisbəti %
İlkin maliyyələşdirilmiş kreditlər				
Dəyərsizləşmə əlaməti olmayan kreditlər	29,668,346	162,839	29,505,507	0.55
Dəyərsizləşmiş kreditlər:				
- 31-90 gün arası vaxtı keçmiş	3	1	2	33.33
- 91-180 gün arası vaxtı keçmiş	1,918	754	1,164	39.31
Cəmi dəyərsizləşmiş kreditlər	1,921	755	1,166	39.30
Cəmi ilkin maliyyələşdirilmiş kreditlər	29,670,267	163,594	29,506,673	0.55
Yenidən maliyyələşdirilmiş kreditlər				
Dəyərsizləşmə əlaməti olmayan kreditlər	299,881,935	1,497,048	298,384,887	0.50
Dəyərsizləşmiş kreditlər:				
- 30 gündən az vaxtı keçmiş	326,546	11,041	315,505	3.38
- 31-90 gün arası vaxtı keçmiş	208,273	8,386	199,887	4.03
- 91-180 gün arası vaxtı keçmiş	127,698	6,371	121,327	4.99
- 181-360 gün arası vaxtı keçmiş	203,406	10,196	193,210	5.01
- 360 gündən çox gecikmiş	226,585	11,892	214,693	5.25
Cəmi dəyərsizləşmiş kreditlər	1,092,508	47,886	1,044,622	4.38
Cəmi yenidən maliyyələşdirilmiş kreditlər	300,974,443	1,544,934	299,429,509	0.51
Cəmi ipoteka kreditləri	330,644,710	1,708,528	328,936,182	0.52

Fondun təsdiq etdiyi "Aktivlərin təsnifləşdirilməsi və mümkün zərərlərin ödənilməsi üçün ehtiyatların yaradılması" Qaydalarına görə, yenidən maliyyələşdirilmiş kreditlər üzrə hesablanan aylıq annuitet ödənişlərin hər növbəti ayın 10-dək müvəkkil kredit təşkilatları tərəfindən Fondun hesabına köçürülməsində gecikdirilmə halları olduğu təqdirdə, gecikmə müddətindən asılı olaraq, Fond müvafiq ehtiyatlar yaratmalı və həmin kreditləri dəyərsizləşmiş aktivlər qrupuna daxil etməlidir.

31 dekabr 2013-cü il tarixinə 15,340,635 AZN məbləğində dəyərsizləşmiş yenidən maliyyələşdirilmiş kreditlər əsasən bir kredit təşkilatı ilədir. Lakin hesabat dövründən sonra gecikdirilmiş annuitet ödənişlərin bərpası üzrə müvafiq tədbirlər görülmüşdür və bu səbəbdən xərclər hesabına əlavə ehtiyat yaradılmamışdır. (Qeyd 23)

(b) Kredit dəyərsizləşməsinin qiymətləndirilməsi üzrə başlıca ehtimallar və qərarlar

Kreditlər ilk dəfə uçota alındıqdan sonra baş vermiş və kredit ilə bağlı təxmin edilən pul vəsaitlərinin axınına təsir göstərən və etibarlı qaydada ölçülə bilən bir və ya bir neçə hadisə nəticəsində dəyərsizləşir. Fərdi dəyərsizləşmə əlamətləri olmayan kreditlər üzrə onlara birbaşa aid edilə bilən dəyərsizləşmənin obyektiv sübutları yoxdur.

12 İpoteka kreditləri, davamı

(b) Kredit dəyərsizləşməsinin qiymətləndirilməsi üzrə başlıca ehtimallar və qərarlar, davamı

Fond kreditlərin dəyərsizləşməsinə dəyərsizləşmiş kreditlərin gələcək pul dövriyyələrinin təhlilinə əsaslanaraq qiymətləndirir. Kreditlər üzrə dəyərsizləşmənin obyektiv göstəricilərinin təhlilində Fond aşağıda qeyd olunanları nəzərə alır:

- borc alan kredit təşkilatı və kredit təşkilatından ipoteka kreditini alan son istifadəçi (fiziki şəxs) ilə olan kredit müqaviləsi üzrə vaxtı keçmiş ödənişlər (bundan sonra - son istifadəçi);
- kredit təşkilatının və son istifadəçinin maliyyə vəziyyətində ciddi çətinliklər;
- son istifadəçinin defolt etdiyi halda kredit təşkilatının Fonda ilkin və yenidən maliyyələşdirmənin geri ödəniş edə bilmə bacarığı.

Dəyərsizləşmiş kreditlərin dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatlarının müəyyənəndirilməsi üçün, rəhbərlik bərpa oluna bilən məbləğin diskontlaşdırılmış dəyərini kreditlərin balans dəyəri ilə müqayisə edir və yaranan fərqləri kreditləri dəyərsizləşməsi üzrə zərərlər kimi uçota alır.

Hesabat tarixinə pisləşməsi qeydə alınmayan portfeldəki digər kreditlərinin dəyərsizləşməsi üzrə ehtiyatların müəyyənəndirilməsində Fond aşağıda qeyd olunanları nəzərə alır:

- biznes mühitində pisləşmə və borcalan bazarında mənfi dəyişikliklər də daxil olmaqla ölkənin sistem riskini;
- borcalanın krediti ödəmə qabiliyyəti;
- kreditin balans dəyərinin girovun ədalətli dəyərinə nisbəti faktoru (LTV);
- son istifadəçinin ödəməsi gərəkən aylıq anuitet məbləğin onun aylıq gəlirinə olan nisbəti faktoru (PTİ);
- kredit verilməsi və hesabat tarixi arasında müddətli geriləmə - hesablaşma müddəti (TFS);
- son istifadəçinin kredit tarixçəsi.

(c) Girovun təhlili

31 dekabr 2013-cü il tarixinə bütün yenidən maliyyələşdirilmiş kreditlər daşınmaz əmlakla təmin olunur. Kreditlərin girovu qismində çıxış edən həmin daşınmaz əmlakların ədalətli dəyəri 566,544,390 AZN-dir (2012: 455,191,162 AZN). Kreditlərin bərpa oluna bilmə xüsusiyyəti girovun dəyərindən daha çox, borc götürən kredit təşkilatının vaxtında ödəniş etmə qabiliyyətindən asılıdır və girovun cari dəyəri kreditlərin dəyərsizləşmə üzrə ehtiyatlarının müəyyənəndirilməsinə təsir göstərmir. Girovların LTV əmsalı 0.6369 (2012: 0.6594) həddindədir.

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərində girovların regionlar üzrə cəmləşməsi aşağıdakı kimidir:

	2013 AZN	2012 AZN
Bakı	475,971,702	380,495,357
Sumqayıt	47,597,935	38,012,307
Gəncə	15,272,580	10,643,171
Digər	27,702,173	26,040,327
	566,544,390	455,191,162

12 İpoteka kreditləri, davamı

(d) Əhəmiyyətli kreditlər

31 dekabr 2013-cü il tarixinə ilkin maliyyələşdirilmiş kreditlər üzrə cəmi balans dəyəri Fondun kapitalının 10%-dən çox olan müvəkkil kredit təşkilatları (MKT) yoxdur (2012: yoxdur).

31 dekabr 2013-cü il tarixinə yenidən maliyyələşdirilmiş ipoteka kreditlərə xidmət üzrə cəmi balans dəyəri Fondun kapitalının 10%-dən çox olan səkkiz MKT vardır (2012: səkkiz). Bu kreditlərin 31 dekabr 2013-cü il tarixinə ümumi balans dəyəri: 234,642,870 AZN təşkil edir (2012: 213,161,852 AZN).

31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə MKT-lər üzrə yenidən maliyyələşdirilmiş kreditlərin qısa icmal nəvbəti səhifədə qeyd edildiyi kimidir:

	2013			2012		
	Balans dəyəri	Sayı	Cəmi ipoteka kreditlərinin sayına nisbəti, %	Balans dəyəri	Sayı	Cəmi ipoteka kreditlərinin sayına nisbəti, %
"Dəmirbank" ASC	32,916,536	941	9.01	31,038,864	867	10.19
"AGbank" ASC	32,647,470	989	9.47	22,005,106	664	7.80
"Zaminbank" ASC	31,875,819	899	8.61	33,709,088	921	10.83
"Xalq Bank" ASC	31,544,986	912	8.74	27,600,884	777	9.13
"Bank Standard" QSC	29,976,423	879	8.42	25,753,793	736	8.65
"Muğan Bank" ASC	27,273,664	773	7.40	26,223,450	715	8.40
"Bank Technique" ASC	24,884,886	761	7.29	25,601,851	759	8.92
"Unibank" ASC	23,523,086	686	6.57	21,228,816	609	7.16
Digər 24 MKT üzrə	125,340,160	3,601	34.49	86,267,657	2,460	28.91
	359,983,030	10,441	100.00	299,429,509	8,508	100.00

Cədvəldən göründüyü kimi, yenidən maliyyələşdirilmiş ipoteka kreditlərinin sayı 2012-ci il ilə müqayisədə 1,933 ədəd, balans dəyəri 60,553,521 AZN artmışdır.

(d) Kreditin ödəniş müddəti

Kredit portfelinin ödəniş müddəti haqqında məlumat Qeyd 19(e)-də təqdim olunur. Həmin məlumatda hesabat tarixindən kreditlərin müqavilə üzrə ödəniş tarixinədək qalmış müddətlər əks olunur.

13 Əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər

AZN	Binalar	Mebel və qurğular	Kompyuter və rabitə avadanlıqları	Avtomobillər	Digər əsas vəsaitlər	Proqram təminatı	Cəmi
İlkin dəyər							
1 yanvar 2013-cü il tarixinə qalıq	8,841,822	460,261	1,474,572	126,348	46,034	2,883,048	13,832,085
Əlavələr	-	30,153	192,710	-	-	655,333	878,196
31 dekabr 2013-cü il tarixinə qalıq	8,841,822	490,414	1,667,282	126,348	46,034	3,538,381	14,710,281
Köhnəlmə, amortizasiya və dəyərsizləşmə üzrə zərərlər							
1 yanvar 2013-cü il tarixinə qalıq	(1,325,133)	(346,857)	(641,420)	(96,339)	(29,020)	(86,076)	(2,524,845)
İl üzrə köhnəlmə və amortizasiya	(442,090)	(82,381)	(361,046)	(14,402)	(8,442)	(101,661)	(1,010,022)
31 dekabr 2013-cü il tarixinə qalıq	(1,767,223)	(429,238)	(1,002,466)	(110,741)	(37,462)	(187,737)	(3,534,867)
Balans dəyəri							
31 dekabr 2013-cü il tarixində	7,074,599	61,176	664,816	15,607	8,572	3,350,644	11,175,414

13 Əmlak, avadanlıqlar və qeyri-maddi aktivlər, davamı

AZN	Binalar	Mebel və qurğular	Kompyuter və rabitə avadanlıqları	Avtomobillər	Digər əsas vəsaitlər	Proqram təminatı	Cəmi
İlkin dəyər							
1 yanvar 2012-ci il tarixinə qalıq	8,811,872	414,478	1,242,171	126,348	46,034	100,944	10,741,847
Əlavələr	29,950	45,783	232,401	-	-	2,782,104	3,090,238
31 dekabr 2012-ci il tarixinə qalıq	8,841,822	460,261	1,474,572	126,348	46,034	2,883,048	13,832,085
Köhnəlmə, amortizasiya və dəyərsizləşmə üzrə zərərlər							
1 yanvar 2012-ci il tarixinə qalıq	(883,362)	(259,134)	(360,607)	(85,903)	(19,691)	(67,644)	(1,676,341)
İl üzrə köhnəlmə və amortizasiya	(441,771)	(87,723)	(280,813)	(10,436)	(9,329)	(18,432)	(848,504)
31 dekabr 2012-ci il tarixinə qalıq	(1,325,133)	(346,857)	(641,420)	(96,339)	(29,020)	(86,076)	(2,524,845)
Balans dəyəri							
31 dekabr 2012-ci il tarixində	7,516,689	113,404	833,152	30,009	17,014	2,796,972	11,307,240

Bina qrupuna aid olanlar 30 dekabr 2009-cu il tarixinə ARMB tərəfindən alınmış və Fonda tam istifadəyə əvəzsiz verilmiş inzibati ofis sahəsidir. 2013 və 2012-ci il tarixləri ərzində əmlak və avadanlıqların alışı ilə bağlı kapitallaşmış borcalma xərcləri yoxdur.

14 Digər aktivlər

	2013 AZN	2012 AZN
Digər xidmətlərə görə qabaqcadan ödənişlər	10,944	54,664
Digər	-	10,241
	10,944	64,905

31 dekabr 2013-cü il tarixinə Fondun dəyərsizləşmiş və ya vaxtı keçmiş digər aktiv qalıqları yoxdur (2012: sıfır).

Digər aktiv qalıqları faiz qazanmır. Digər aktivlərin faiz dərəcələri arasında fərqlər, xarici valyuta və likvidlik risklərinin təhlili 19-cu Qeyddə açıqlanmışdır.

15 Buraxılmış qiymətli kağızlar

	2013 AZN	2012 AZN
Buraxılmış istiqrazlar	291,602,163	243,837,138
Yığılmış faizlər	2,678,169	2,525,583
	294,280,332	246,362,721

31 dekabr 2013-cü il tarixinə Fondun müddəti 7-10 il arasında olan 291,000 ədəd yerləşdirilmiş istiqrazı vardır. Fond hər birinin nominal dəyəri 1,000 AZN və illik faiz dərəcəsi müvafiq olaraq 3%-dən 3.25%-ə qədər olan 29 may 2009-cu il tarixində 55,000, 30 dekabr 2009-cu il tarixində 75,000, 19 noyabr 2010-cu il tarixində 60,000, 23 sentyabr 2011-ci il tarixində 20,000, 16 yanvar 2012-ci il tarixində 30,000, 21 dekabr 2012-ci il tarixində 40,000, 30 sentyabr 2013-cü il tarixində 20,000 ədəd, cəmi 300,000 ədəd istiqraz buraxmışdır.

21 dekabr 2012-ci il tarixində buraxılmış 40,000 istiqrazdan 3,000 ədədi həmin ildə yerləşdirilmiş, qalan 37,000 istiqraz isə 2013-cü il ərzində Bakı Fond Birjasında ilkin listinqdə səkkiz hissədə yerləşdirilmişdi. 30 sentyabr 2013-cü il tarixində Fond hər birinin nominal dəyəri 1,000 AZN və illik faiz dərəcəsi 3% olan, 10 il ödəniş müddətinə malik 20,000 ədəd yeni istiqraz buraxmışdır. Bu istiqrazların hamısı 2013-cü ilin oktyabr və dekabr aylarında Bakı Fond Birjasında ilkin listinqdə dörd hissədə yerləşdirilmişdir.

Fond həmçinin ilkin olaraq 30 dekabr 2009-cu il tarixində buraxılmış istiqrazlarının 14,000 ədədini eyni hissələrlə 29 mart və 29 iyul 2013-cü il tarixlərində vaxtından əvvəl geri almışdır. Geri alınmış istiqrazların 5,000 ədədi 4 sentyabr 2013-cü il tarixində yenidən satılmışdır.

Buraxılmış istiqrazların 31 dekabr 2013-cü il tarixinə cari dəyərində 602,163 AZN məbləğində mükafatlar daxildir (2012: 837,138 AZN).

16 Digər öhdəliklər

	2013 AZN	2012 AZN
Kreditör borcları	28,139	60,247
Cəmi digər maliyyə öhdəlikləri	28,139	60,247
Təxirə salınmış gəlirlər	7,077,740	7,522,134
İşçilərə məzuniyyətə görə hesablanmış öhdəliklər	5,149	2,522
Xidmətlər üzrə öhdəliklər	4,343	3,655
Digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri	80,958	15,216
Cəmi digər qeyri-maliyyə öhdəlikləri	7,168,190	7,543,527
	7,196,329	7,603,774

17 Dövlət büdcəsindən ayrılmalar

(a)

Kapitala ayrılmalar

Fondun kapitallaşması illik qaydada Azərbaycan Respublikasının Dövlət büdcəsindən birdəfəlik daxil olan güzəştli ipoteka proqramına yönəlmis əvəzsiz pul ayrılmaları vasitəsilə həyata keçirilir. Həmin ayrılmalar kapital ayrılmaları hesab olunur və Fondun kapitalı kimi üçü aparılır. 2013-cü il ərzində dövlət büdcəsində nəzərdə tutulan 40,000,000 AZN (2012: 20,000,000 AZN) məbləğində vəsait Fondun hesabına tam köçürülmüşdür

31 dekabr 2013-cü il tarixinə dövlət büdcəsindən daxilolmalardan ümumi dəyəri 176,000,000 AZN (2012: 136,000,000 AZN) təşkil etmişdir.

18

Segmentlər üzrə təhlil

Fondun ipoteka kreditlərini və banklarda yerləşdirilmiş depozitlərini təşkil edən bir segmenti və bir strateji biznes vahidi var.

Xarici müştərilərdən daxil olan bütün gəlirlər Azərbaycan Respublikası rezidentləri ilə əlaqədardır.

Bütün uzumüddətli aktivlər Azərbaycan Respublikasında yerləşir.

19

Risqlərin idarə edilməsi

Fondun işinin əsasını təşkil edir və Fond əməliyyatlarının əsas elementidir. Fondun qarşılaşdığı əksər risklər bazar, kredit və likvidlik riskləri ilə əlaqəli risklərdir.

(a)

Risqlərin idarə edilməsi siyasətləri və prosedurları

Risqlərin idarə edilməsi siyasətləri Fondun qarşılaşdığı riskləri müəyyən, təhlil və idarə etmək, müvafiq risk məhdudiyyətləri və nəzarəti təşkil etmək, davamlı olaraq riskin səviyyəsinə nəzarət etmək və məhdudiyyətlərə əməl etmək məqsədi daşıyır. Risklərin idarə edilməsi siyasətləri və prosedurları bazar şərtlərində, təklif edilən məhsul və xidmətlərdə, inkişaf etməkdə olan ən yaxşı təcrübədə baş verən dəyişiklikləri əks etdirmək üçün mütləq olaraq nəzərdən keçirilir.

ARMB-nin idarə Heyəti risklərin idarə edilməsi strategiyasını, müvafiq prosedur və qaydaları təsdiq edir.

Fond tərəfindən qəbul olunmuş aktivlər-öhdəliklər və risklərin idarə edilməsi strategiyası, kredit, likvidlik, xarici valyuta, əməliyyat və digər risklərin idarə edilməsi siyasətlərini Kredit və Xəzinədarlıq Şöbələri vasitəsilə özündə birləşdirir.

Həm xarici, həm daxili risk amilləri təşkilatın bütün səviyyələrində və sahələrində müəyyən edilib idarə olunur və tənzimlənir. Risk amillərinin tam spektrinin və cari risklərin tənzimlənməsi prosedurlarının təminat səviyyəsinin müəyyən edilməsinə xüsusi diqqət yetirilir. Kredit və bazar risklərinin standart təhlili ilə yanaşı, Aktiv-passivlərin və risklərin idarə olunması komitəsi (APİK) əməliyyat şöbələri ilə dövrü görüşləri keçirməklə və onların ixtisas sahələri üzrə ekspert rəylərini əldə etməklə maliyyə və qeyri-maliyyə risklərin monitorinqini aparır.

(b)

Bazar riski

Bazar riski maliyyə alətinin ədalətli dəyərinin və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətlərinin bazar qiymətlərində baş verən dəyişikliklər səbəbindən tərəddüd edəcəyi riskdir. Bazar riski xarici valyuta riskindən, faiz dərcəsi riskindən və sair qiymət risklərindən ibarətdir. Bazar riski bazar

19 Risklərin idarə edilməsi

(b) Bazar riski, davamı

şəraitlərində ümumi və spesifik xarakterli dəyişikliklərin və bazar qiymətlərinin dəyişkənlik səviyyəsində dəyişikliklərin təsirinə faiz dərəcələrində, xarici valyutada və qiymətli kağızlarda açıq mövqelərlə əlaqədar yaranır.

Bazar risklərinin idarə edilməsi müəyyən parametrlər çərçivəsində bazar risklərinin idarə edilməsi və tənzimlənməsi və eyni zamanda, gəlirliliyin risklərə nisbətinin optimallaşdırılması məqsədinə xidmət edir.

Bazar riskləri üzrə ümumi səlahiyyət İcraçı Direktorun sədrlik etdiyi APIK-ə aiddir. Bazar riski üzrə limitlər APIK tərəfindən Xəzinədarlıq şöbəsinin tövsiyələrinə əsasən təsdiq olunur.

Fond bazar riskini faiz dərəcəsi riski və vaxtından əvvəl yenidən ödəniş riskini idarə etməklə tənzimləyir. Bu risklərə APIK tərəfindən müəyyənlaşdırılmış limit və normativlər çərçivəsində mütamadi qaydada nəzarət həyata keçirilir. Aşağıdakı bölmələrə istinad edin.

(i) Faiz dərəcəsi riski

Faiz dərəcəsi riski maliyyə alətinin ədalətli dəyərində və ya gələcək pul vəsaitlərinin hərəkətinə bazar faiz dərəcələrində dəyişikliklər nəticəsində dəyişəcəyi riskidir. Bazar faiz dərəcələrinin səviyyələrində dəyişikliklər Fondun maliyyə vəziyyətinə və pul vəsaitlərinin axınına təsir edir. Fondun gəlirliliyi bu cür faiz dəyişiklikləri nəticəsində yüksələ bilər, lakin, eyni zamanda, gözlənilməyən dəyişikliklər baş verdikdə azala yaxud itkilərə gətirib çıxara bilər.

Fondun aktiv-passivlərin və risklərin idarə edilməsi strategiyasına əsasən, faiz dərəcəsi riskinin idarə edilməsi məqsədilə aşağıdakı tədbirlər görülür:

- Faiz dərəcələrinin dəyişməsinin ödəmə müddətlərinə görə təhlili;
- Kreditlərin orta ödəniş dövrü nəzərə alınaraq, istiqrazların emissiya parametrlərinin müəyyən edilməsi;
- Üzən faiz dərəcəsi ilə ipoteka kreditlərinin və istiqrazların tətbiq edilməsi;
- Faiz dərəcəsi riskinin ssenari təhlillərinin təkmilləşdirilməsi;
- Faiz dərəcəsi riski üzrə hesabatlılıq sisteminin işlənilib hazırlanması;
- Törəmə maliyyə alətləri bazasının inkişafı şəraitində bu alətlər vasitəsilə faiz dərəcəsi riskinin həcləşdirilməsi.

19 Risklərin idarə edilməsi,davamı

(b) Bazar riski, davamı

(i) Faiz dərəcəsi riski, davamı

Faiz dərəcəsi riski əsasən faiz dərəcələrinin dəyişməsinin ödəmə müddətlərinin monitoringi vasitəsilə idarə edilir. Əsas maliyyə alətlərinin faiz dərəcələrinin dəyişməsinin ödəmə müddətlərinə görə təhlili aşağıdakı kimidir:

AZN	1 aydan az	1-3 ay	3-12 ay	1-5 il	5 ildən çox	Faiz qazanmayan maddələr	Balans dəyəri
31 dekabr 2013-cü il							
AKTİVLƏR							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	-	-	-	-	2,968,642	2,968,642
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər	32,810,114	-	-	-	-	-	32,810,114
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	122,933	62,590	6,146,728	35,816,874	-	-	42,149,125
İpoteka kreditləri	8,007,039	15,345,341	41,209,132	78,604,941	260,355,193	-	403,521,646
	40,940,086	15,407,931	47,355,860	114,421,815	260,355,193	2,968,642	481,449,527
ÖHDƏLİKLƏR							
Buraxılmış qiymətli kağızlar	2,004,363	459,168	287,082	135,000,000	156,529,719	-	294,280,332
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	-	28,139	28,139
	2,004,363	459,168	287,082	135,000,000	156,529,719	28,139	294,308,471
	38,935,723	14,948,763	47,068,778	(20,578,185)	103,825,474	2,940,503	187,141,056
31 dekabr 2012-ci il							
AKTİVLƏR							
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	-	-	-	-	1,854,497	1,854,497
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər	27,204,567	-	-	-	-	-	27,204,567
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	78,587	-	22,323,520	9,340,597	-	-	31,742,704
İpoteka kreditləri	5,566,955	8,729,187	46,092,218	116,794,958	151,752,864	-	328,936,182
	32,850,109	8,729,187	68,415,738	126,135,555	151,752,864	1,854,497	389,737,950
ÖHDƏLİKLƏR							
Buraxılmış qiymətli kağızlar	1,934,238	434,762	156,583	115,000,000	128,837,138	-	246,362,721
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	-	-	-	60,247	60,247
	1,934,238	434,762	156,583	115,000,000	128,837,138	60,247	246,422,968
	30,915,871	8,294,425	68,259,155	11,135,555	22,915,726	1,794,250	143,314,982

19 Risklərin idarə edilməsi, davamı

(b) Bazar riski, davamı

(i) Faiz dərəcəsi riski, davamı

Orta hesablı effektiv faiz dərəcələri

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə faiz qazanan aktivlər və öhdəliklər üzrə orta hesablı effektiv faiz dərəcələri təqdim olunur. Bu faiz dərəcələri gəlirlilik səviyyələrinin həmin aktivlərin və öhdəliklərin ödəniş müddətinə nisbətən təxminidir.

	2013 Orta hesablı effektiv faiz dərəcələri, %	2012 Orta hesablı effektiv faiz dərəcələri, %
Faiz qazanan aktivlər		
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər	4.82	4.97
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	4.25	4.42
İpoteka kreditləri	3.40	3.40
Faiz ödəyən öhdəliklər		
Buraxılmış qiymətli kağızlar	3.00	3.00

Faiz dərəcəsinin həssaslığının təhlili

Faiz dərəcələri arasında fərqlərin təhlilinə əsaslanan faiz riskinin idarə edilməsi maliyyə aktivlərinin və öhdəliklərinin həssaslığının monitorinqinin aparılması ilə həyata keçirilir. Gəlirlilik əyrisinin 100 bazis punktu (bp) simmetrik qaydada azalıb və ya artdığı halda faiz dərəcələrinə həssas olan maliyyə aktiv və öhdəliklərinin aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2013-cü və 2012-ci il tarixlərinə vəziyyəti əks olunub:

	2013 AZN	2012 AZN
100 bp həcmində paralel azalma	(665,904)	(725,044)
100 bp həcmində paralel artma	665,904	725,044

(ii) Vaxtından əvvəl ödəniş riski

Adi fəaliyyəti ərzində Fond vaxtından əvvəl ödəniş riskinə məruzdur. Vaxtından əvvəl ödəniş risklərinin idarə edilməsində görülən ilkin tədbirlər bunlardır:

- aktiv-passivlərin və risklərin idarə edilməsi üzrə baza proqram modelinin yaradılması;
- vaxtından əvvəl ödəniş riski üzrə limitlərin və yol verilə bilən göstəricilərin hazırlanması və nəzarətin həyata keçirilməsi;
- vaxtından əvvəl ödəniş riski üzrə ssenari analizlərin aparılması üçün baza proqram modelindən istifadə.

(iii) Xarici valyuta riski

Valyuta riski valyuta kurslarının dəyişkənliyi nəticəsində yaranır. Fondun bütün əməliyyatlarının yalnız milli valyutada aparılması ilə əlaqədar olaraq, Fond birbaşa olaraq valyuta riskinə məruz qalmır. Hal-hazırda Fond tərəfindən xarici valyutada maliyyə vəsaitlərinin cəlb edilməsi planlaşdırılmır.

19 Risklərin idarə edilməsi,davamı

(c) Kredit riski

Kredit riski müştəri və ya maliyyə aləti üzrə tərəf müqabili müqavilə üzrə öhdəliklərini yerinə yetirmədiyi təqdirdə Fondun maliyyə zərərinə məruz qalacağı riskdir. Fondun maliyyə vəsaitlərinin səmərəli idarəetməsini təmin etmək məqsədilə MKT-dən alınacaq ipoteka kreditlərinin həcminə limitlərin müəyyənləşdirilməsi üzrə müvafiq Qaydaları mövcuddur. İpoteka kreditlərinin verilməsi üçün MKT-lərə ayrılan limitlərin səviyyəsi, aşağıdakı qeyd olunmuş kriteriyalara əsasən maksimal bal 100 bal olmaqla hesablanır:

- kredit təşkilatlarının əsas göstəriciləri;
- ipoteka kreditlərinin yenidən maliyyələşdirilməsi səviyyəsi;
- yenidən maliyyələşdirilmiş ipoteka kreditlərinin xidmət göstərməsi;
- əhaliyə xidmət səviyyəsi;
- ayrılmış limitlərin səmərəli istifadəsi.

İpoteka krediti ərizələri MKT tərəfindən qəbul edilir və kreditlərin verilməsinə dair müvafiq qərar qəbul olunur. Güzəştli ipoteka kreditləri üzrə müraciətlər müvafiq resursların mövcudluğunu yoxlamaq üçün Fondun Xəzinədarlıq şöbəsinə ötürülür. İpoteka kreditləri verildikdən sonra , MKT Fonda güzəştli ipoteka kreditləri üçün ilkin maliyyələşməyə mütləq şəkildə, adi ipoteka kreditləri üçün könüllü şəkildə müraciət etməlidir. İkinci mərhələdə MKT bütün vacib sənədlər paketini toplayaraq yenidən maliyyələşmə üçün Fondun Kredit şöbəsinə təqdim edir. Kredit ərizəsi və müvafiq hesabatlar daha sonra ayrı-ayrılıqda Kredit və Hüquq şöbələrində nəzərdən keçirilir və son qərarın verilməsi üçün Kredit Komitəsinə ötürülür.

Fond davamlı olaraq fərdi kredit risklərinin idarəetməsinə nəzarət edir və müntəzəm olaraq MKT-lərin və borcalanların ödəniş qabiliyyətini yenidən qiymətləndirir. Bu nəzarət ən son maliyyə hesabatı və borcalan tərəfindən təqdim edilmiş və ya Fondun əldə etdiyi digər məlumatlara əsaslanır.

Fərdi borcalan təhlilindən başqa, kredit portfeli Xəzinədarlıq şöbəsi tərəfindən kredit konsentrasiyası və bazar risklərinə dair qiymətləndirilir.

Kredit riskinə maksimum məruz olan məbləğ, ümumən, maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunan maliyyə aktivlərinin və balansdankənar şərti öhdəliyin balans dəyərində əks olunur. Potensial kredit riskini azaltmaq məqsədilə aktivlərin və öhdəliklərin məbləğlərinin xalis göstərilməsi hallarına əhəmiyyətli dərəcədə rast gəlinmir.

Hesabat tarixində maliyyə aktivlərindən kredit riskinə maksimum məruz qalan qalıqlar aşağıdakı kimidir:

	2013 AZN	2012 AZN
AKTİVLƏR		
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər	32,810,114	27,204,567
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	42,149,125	31,742,704
İpoteka kreditləri	403,521,646	328,936,182
Cəmi maksimum risk	478,480,885	387,883,453

19 Risklərin idarə edilməsi, davamı

(c) Kredit riski, davamı

İpoteka kreditlərinin qarşılığında ipotekaya qoyulmuş əmlak Fondun girovu hesab edilir. Əmlakın dəyərinin məbləği borc alınan zaman qiymətləndirilən girov dəyərinə əsaslanır.

İpoteka kreditləri üzrə kredit riski konsentrasiyasının təhlili 12-ci Qeyddə verilmişdir.

31 dekabr 2013-cü il tarixinə əsasən Fondun kredit riski ümumi kredit riski məbləğinin 10%-dən artıq olan debitor borcu yoxdur (2012: yoxdur).

(d) Vergi riski

Azərbaycan Respublikasının Vergi Məcəlləsinə əsasən, ARMB və onun qurumları mənfəət vergisi və əmlak vergisi ödəməkdən azaddır. Bununla bağlı, Fond tərəfindən maliyyə hesabatlarında hər hansı cari və ya təxirəsalınmış vergi aktivləri və ya öhdəliyi yaradılmayıb. Fond həmçinin heç bir əmlak vergisi ödəmir.

Fond maliyyə xidmətləri göstərdiyi üçün Əlavə Dəyər Vergisi ödəməkdən azaddır.

Fond buraxılmış istiqrazları üzrə ödədiyi kupon faizlərindən ödəmə mənbəyində gəlir vergisini tutmağa borcludur.

Fond mülkiyyətində olan nəqliyyat vasitələrinə görə yol vergisinin ödəyicisidir.

(e) Likvidlik riski

Likvidlik riski Fondun nağd pul yaxud digər maliyyə aktivini ödəməklə maliyyə öhdəliklərini yerinə yetirə bilməkdə üzləşdiyi problemlərlə əlaqəli riskdir. Likvidlik riski birbaşa olaraq Fondun öz öhdəliklərini vaxtında icra etmək, məqbul qiymət ilə vaxtında vəsaitləri cəlb etmək məqsədilə likvid ehtiyatları lazımı səviyyədə toplamaq qabiliyyəti ilə bağlıdır. Likvidlik riski ilə bağlı Fondun dövlət təsisatı olması, maliyyə fəaliyyətinin nəticələri, emissiya etdiyi istiqrazlara investorların maraq səviyyəsi, bu sahədə mövcud qanunvericilik, qiymətli kağızlar bazarında borc istiqrazları emissiya edən anoloji qurumlarla rəqabət kimi mühüm amillər də nəzərə alınır.

Likvidlik riski aktivlərin və öhdəliklərin ödəniş tarixləri uyğun gəlmədiyi hallarda baş verir. Aktiv və öhdəliklərin ödəniş tarixlərinin və faiz dərəcələrinin uyğunluğu və (ya) nəzarət olunan uyğunsuzluğu likvidliyin idarə edilməsində mühüm rol oynayır. Tamamilə balanslaşdırılmış kredit təşkilatları üçün qeyri-adi hal olsa da, biznes əməliyyatları tez-tez qeyri-müəyyən müddətə və müxtəlif növlərdə olur. Balanslaşdırılmamış vəziyyət əsasən gəlirliliyi artırır, lakin həmçinin zərər riskini də artırma bilər.

Likvidliyin idarə edilməsində Fondun əsas məqsədi öhdəliklərin vaxtında icra edilməsi üçün müvafiq likvid maliyyə vəsaitlərinin mövcudluğunu təmin etməkdir. Likvidlik siyasətini APİK təsdiq edir və Xəzinədarlıq şöbəsi tərəfindən nəzarət olunur.

Riskin idarə edilməsi çərçivəsində görülən ilkin tədbirlər:

- Baza proqram modelinin vaxtından əvvəl ödəniş riskinin işlənilib hazırlanması;
- Öhdəliklərin vaxtında yerinə yetirilməsi məqsədilə Fond tərəfindən tələb olunan həcmdə müəyyənləşdirilmiş normativlərə əsasən likvid portfelin formalaşdırılması;
- Likvidlik və aktiv-passivlərin uyğunsuzluğu üzrə ssenari təhlillərin aparılması məqsədilə baza proqram modelindən istifadə edilməsi.

19 Risklərin idarə edilməsi,davamı

(e) Likvidlik riski, davamı

Xəzinədarlıq şöbəsi tərəfindən normal və sərt bazar şərtləri əsasında müvafiq ssenari təhlilləri aparılır. Normal bazar şərtlərinə əsaslanan likvidlik hesabatları dövrü olaraq rəhbərliyə təqdim olunur. Likvidliyin idarə edilməsi üzrə qərarlar APIK tərəfindən qəbul olunur və Xəzinədarlıq şöbəsi tərəfindən nəzarət olunur.

Aşağıdakı cədvəllər müqavilə şərtlərinə əsasən ən tez ödəniş tarixinə əsasən maliyyə aktivləri və öhdəlikləri üzrə diskontlaşdırılmamış pul dövriyyələrini göstərir.

Maliyyə öhdəliklərinin 31 dekabr 2013-cü il tarixinə ödəmə müddətlərinə görə təhlili aşağıdakı kimidir:

AZN	Tələb olunanadək və 1 aydan az	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	1 ildən çox	Cəmi məxaric	Balans dəyəri
Qeyri-derivativ öhdəliklər						
Buraxılmış qiymətli kağızlar	2,046,759	750,000	7,016,400	334,735,119	344,548,278	294,280,332
Digər maliyyə passivləri	139	-	28,000	-	28,139	28,139
Cəmi öhdəliklər	2,046,898	750,000	7,044,400	334,735,119	344,576,417	294,308,471

Maliyyə öhdəliklərinin 31 dekabr 2012-ci il tarixinə ödəmə müddətinə görə təhlili aşağıdakı kimidir:

AZN	Tələb olunanadək və 1 aydan az	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	1 ildən çox	Cəmi məxaric	Balans dəyəri
Qeyri-derivativ öhdəliklər						
Buraxılmış qiymətli kağızlar	2,407,738	458,095	4,527,220	285,656,196	293,049,249	246,362,721
Digər maliyyə passivləri	11,805	23,442	25,000	-	60,247	60,247
Cəmi öhdəliklər	2,419,543	481,537	4,552,220	285,656,196	293,109,496	246,422,968

Növbəti səhifədəki cədvəllər maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda əks olunan məbləğlərin gözlənilən ödəniş tarixinə əsasən təhlilini təqdim edir.

19 Risklərin idarə edilməsi,davamı

(e) Likvidlik riski, davamı

Aşağıdakı cədvəl maliyyə vəziyyəti hesabatında əks olunan məbləğlərin 31 dekabr 2013-cü il tarixinə gözlənilən ödəniş tarixinə əsasən təhlilini təqdim edir:

AZN	Tələb olunanadək və 1 aydan az	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	Ödəniş müddəti olmayan	Vaxtı keçmiş	Cəmi
Törəmə olmayan aktivlər								
Pul vəsaiti və onun ekvivalentləri	2,968,642	-	-	-	-	-	-	2,968,642
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər	32,810,114	-	-	-	-	-	-	32,810,114
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	122,933	62,590	6,146,728	35,816,874	-	-	-	42,149,125
İpoteka kreditləri	7,873,747	15,210,462	40,602,211	75,381,755	248,853,553	-	15,599,918	403,521,646
Bina, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	-	-	-	-	-	11,175,414	-	11,175,414
Digər aktivlər	-	-	-	-	-	10,944	-	10,944
Cəmi aktivlər	43,775,436	15,273,052	46,748,939	111,198,629	248,853,553	11,186,358	15,599,918	492,635,885
Törəmə olmayan öhdəliklər								
Buraxılmış qiymətli kağızlar	2,004,363	459,168	287,082	135,000,000	156,529,719	-	-	294,280,332
Digər öhdəliklər	139	-	28,000	-	-	7,168,190	-	7,196,329
Cəmi öhdəliklər	2,004,502	459,168	315,082	135,000,000	156,529,719	7,168,190	-	301,476,661
Xalis likvidlik çatışmazlığı	41,770,934	14,813,884	46,433,857	(23,801,371)	92,323,834	4,018,168	15,599,918	191,159,224
Məcmu likvidlik çatışmazlığı	41,770,934	56,584,818	103,018,675	79,217,304	171,541,138			

19 Risklərin idarə edilməsi,davamı

(e) Likvidlik riski, davamı

Aşağıdakı cədvəl maliyyə vəziyyəti hesabatında əks olunan məbləğlərin 31 dekabr 2012-ci il tarixinə gözlənilən ödəniş tarixinə əsasən təhlilini təqdim edir:

AZN	Tələb olunanadək və 1 aydan az	1 aydan 3 ayadək	3 aydan 12 ayadək	1 ildən 5 ilədək	5 ildən çox	Ödəniş müddəti olmayan	Vaxtı keçmiş	Cəmi
Törəmə olmayan aktivlər								
Pul vəsaiti və onun ekvivalentləri	1,854,497	-	-	-	-	-	-	1,854,497
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər	27,204,567	-	-	-	-	-	-	27,204,567
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	78,587	-	22,323,520	9,340,597	-	-	-	31,742,704
İpoteka kreditləri	5,565,791	8,729,184	46,092,218	116,794,958	150,708,243	-	1,045,788	328,936,182
Bina, avadanlıq və qeyri-maddi aktivlər	-	-	-	-	-	11,307,240	-	11,307,240
Digər aktivlər	-	-	-	-	-	64,905	-	64,905
Cəmi aktivlər	34,703,442	8,729,184	68,415,738	126,135,555	150,708,243	11,372,145	1,045,788	401,110,095
Törəmə olmayan öhdəliklər								
Buraxılmış qiymətli kağızlar	1,934,238	434,762	156,583	115,000,000	128,837,138	-	-	246,362,721
Digər öhdəliklər	11,805	23,442	25,000	-	-	7,543,527	-	7,603,774
Cəmi öhdəliklər	1,946,043	458,204	181,583	115,000,000	128,837,138	7,543,527	-	253,966,495
Xalis likvidlik çatışmazlığı	32,757,399	8,270,980	68,234,155	11,135,555	21,871,105	3,828,618	1,045,788	147,143,600
Məcmu likvidlik çatışmazlığı	32,757,399	41,028,379	109,262,534	120,398,089	142,269,194			

20 Şərti öhdəliklər

(a) Güzəştli ipoteka kreditləşməsi

Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 23 yanvar 2007-ci il tarixli 515 sayılı Fərmanına əsasən "Azərbaycan Respublikasında güzəştli ipoteka kreditlərinin verilməsi Qaydaları" təsdiqlənmiş və güzəştli ipoteka kreditlərinin verilməsinə başlanılmışdır. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin 04 fevral 2013-cü il tarixli 811 nömrəli Fərmanı ilə "Azərbaycan Respublikasında güzəştli ipoteka kreditlərinin verilməsi Qaydaları"na dəyişikliklər edilmişdir. İpoteka kreditlərinə şamil olunan güzəştlərdən istifadə etmək hüququ olan şəxslərin siyahısı genişləndirilmiş, güzəştli ipoteka kreditinin maksimal məbləği 35,000 AZN-dən 50,000 AZN-ə qədər artırılmışdır.

Güzəştli kreditlər yalnız dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsaitlər hesabına verilir. MKT-lər tərəfindən güzəştli ipoteka kreditləri üzrə vətəndaşlardan müraciətlər qəbul olunaraq, müvafiq resursun ayrılmasına dair razılıq üçün rəsmi şəkildə Fonda göndərilir. Fond tərəfindən daxil olan müraciətlərin qeydiyyatı aparılır və bu müraciətlərə cari ilin dövlət büdcəsində nəzərdə tutulmuş müvafiq vəsaitlər çərçivəsində növbəlilik nəzərə alınmaqla baxılır. Növbəti ilin dövlət büdcəsi təsdiq olunduqdan sonra Fond tərəfindən güzəştli ipoteka kreditləri ilə bağlı borcalanların MKT-yə müraciət tarixi üzrə MKT-lərə müvafiq resursun ayrılmasına dair bildiriş ünvanlanır. Dövlət büdcəsindən ayrılmış vəsaitlərin daha səmərəli istifadəsini təmin etmək məqsədilə hər bir borcalan üzrə verilmiş razılıqların müddəti 4 (dörd) ayadək məhdudlaşdırılır. Müəyyən olunmuş müddət ərzində müvafiq kredit verilmədikdə, verilmiş razılıqda göstərilmiş limit məbləği ləğv edilir və Fond tərəfindən növbəlilik qaydasında digər borcalana verilir. 31 dekabr 2013-cü il tarixinə güzəştli ipoteka kreditlərinin alınması üçün verilmiş razılıqların ümumi dəyəri 72,440,154 AZN təşkil edir (2012: 79,503,098 AZN).

21 Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

(a) Nəzarət əlaqələri

Fondun fəaliyyətinə ümumi nəzarəti Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının İdarə Heyəti həyata keçirir.

(b) Rəhbərlik ilə əməliyyatlar

31 dekabr 2013 və 2012-ci il tarixlərində bitən il üçün insan resursları üzrə xərclərə daxil olan cəmi mükafatlandırma aşağıdakı kimidir:

	2013 AZN	2012 AZN
Rəhbər işçilərin əmək haqqı və əmək haqqına bərabər tutulan ödənişləri	<u>253,138</u>	<u>245,283</u>

(c) Dövlətlə əlaqədar müəssisələrlə əməliyyatlar

Fond dövlətə məxsus müəssisədir və adi biznes fəaliyyəti zamanı müxtəlif dövlət təsisatlı şirkətlərlə əlaqədə olur. Dövlət tərəfindən idarə olunan şirkətlərlə əhəmiyyətli əməliyyatlara: yenidən maliyyələşdirilmiş ipoteka kreditləri, faiz gəlirləri, Bakı Fond Birjasının listingində olan buraxılmış qiymətli kağızların xidmətindən yaranan haqq və komissiya xərcləri aiddir.

21 Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

(d) Digər əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar

Digər əlaqəli tərəflərə dövlət tərəfindən nəzarət olunan və dövlət təsisatlı müəssisələr aiddir. 31 dekabr 2013-cü il tarixinə digər əlaqəli tərəflərlə qalıqlar və orta faiz dərəcələri və 31 dekabr 2013-cü il tarixində başa çatmış il üzrə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlardan yaranan gəlir və ya zərər məbləğləri aşağıdakı kimidir:

	Azərbaycan Hökuməti		Dövlət təsisatlı müəssisələr		Cəmi AZN
	AZN	Orta faiz dərəcəsi %	AZN	Orta faiz dərəcəsi, %	
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat					
AKTİVLƏR					
Pul vəsaiti və onun ekvivalentləri	2,967,732	-	-	-	2,967,732
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	42,149,125	4.25	-	-	42,149,125
İpoteka kreditləri					
- Əsas məbləğin qalığı	-	-	10,614,300	3.32	10,614,300
- Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	-		(53,071)		(53,071)
ÖHDƏLİKLƏR					
Buraxılmış qiymətli kağızlar	20,433,948	3.25	-	-	20,433,948
Mənfəət (zərər)					
Faiz gəlirləri	1,518,406		283,475		1,801,881
Faiz xərcləri	(1,403,898)		-		(1,403,898)
Haqq və komissiya xərcləri	(270,516)		-		(270,516)
Dəyərsizləşmə üzrə zərərlər	-		(39,014)		(39,014)

21 Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar, davamı

(d) Digər əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlar, davamı

31 dekabr 2012-ci il tarixinə digər əlaqəli tərəflərlə qalıqlar və orta faiz dərəcələri və 31 dekabr 2012-ci il tarixində başa çatmış il üzrə əlaqəli tərəflərlə əməliyyatlardan yaranan gəlir və ya zərər məbləğləri aşağıdakı kimidir:

	Azərbaycan Hökuməti		Dövlət təsisatlı müəssisələr		Cəmi AZN
	AZN	Orta faiz dərəcəsi %	AZN	Orta faiz dərəcəsi, %	
Maliyyə vəziyyəti haqqında hesabat					
AKTİVLƏR					
Pul vəsaiti və onun ekvivalentləri	1,852,815	-	-	-	1,852,815
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	31,742,704	4.42	-	-	31,742,704
İpoteka kreditləri					
- Əsas məbləğin qalığı	-	-	6,885,701	3.65	6,885,701
- Dəyərsizləşmə üzrə ehtiyat	-		(34,312)		(34,312)
ÖHDƏLİKLƏR					
Buraxılmış qiymətli kağızlar	-	3.00	-	-	
Mənfəət (zərər)					
Faiz gəlirləri	1,028,049		257,335		1,285,384
Faiz xərcləri	(1,158,201)		-		(1,158,201)
Haqq və komissiya xərcləri	(202,254)	-	-		(202,254)
Dəyərsizləşmə üzrə zərərlər	-		(14,057)		(14,057)

Əlaqəli tərəflərlə əməliyyatların nəticəsi olan qalıqların əksəriyyəti 1 ildən 10 ilədəkdir.

22 Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri: ədalətli dəyərlər və mühasibat təsnifatları

(a) Mühasibatlıq təsnifatı və ədalətli dəyər

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2013-cü il tarixinə maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin balans qalıqları və ədalətli dəyərləri haqqında məlumat təqdim olunur:

AZN	Ödəniş tarixinədək saxlanılan	Kreditlər və debitor borcları	Digər amortizasiya olunmuş dəyər	Ümumi balans dəyəri	Ədalətli dəyər
Pul vəsaiti və onun ekvivalentləri	-	-	2,968,642	2,968,642	2,968,642
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər	-	-	32,810,114	32,810,114	32,810,114
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	42,149,125	-	-	42,149,125	42,101,271
İpoteka kreditləri	-	403,521,646	-	403,521,646	418,971,269
	42,149,125	403,521,646	35,778,756	481,449,527	496,851,296
Buraxılmış qiymətli kağızlar	-	-	294,280,332	294,280,332	293,063,300
Digər maliyyə passivləri	-	-	28,139	28,139	28,139
	-	-	294,308,471	294,308,471	293,091,439

Aşağıdakı cədvəldə 31 dekabr 2012-ci il tarixinə maliyyə aktivlərinin və maliyyə öhdəliklərinin balans məbləğləri və ədalətli dəyərləri haqqında məlumat təqdim olunur:

AZN	Ödəniş tarixinədək saxlanılan	Kreditlər və debitor borcları	Digər amortizasiya olunmuş dəyər	Ümumi balans dəyəri	Ədalətli dəyər
Pul vəsaiti və onun ekvivalentləri	-	-	1,854,497	1,854,497	1,854,497
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər	-	-	27,204,567	27,204,567	27,067,357
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	31,742,704	-	-	31,742,704	31,711,717
İpoteka kreditləri	-	328,936,182	-	328,936,182	328,968,431
	31,742,704	328,936,182	29,059,064	389,737,950	389,602,002
Buraxılmış qiymətli kağızlar	-	-	246,362,721	246,362,721	243,981,300
Digər maliyyə passivləri	-	-	60,247	60,247	60,247
	-	-	246,422,968	246,422,968	244,041,547

Ədalətli dəyər hesablamaları qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında adi əməliyyatda aktivi satmaq üçün əldə olunacaq və ya öhdəliyi ötürmək üçün ödəniləcək qiyməti təxmini hesablamaq üçün həyata keçirilir. Bununla belə, qeyri-müəyyənliklər və subyektiv mülahizədən istifadə şəraitində ədalətli dəyər aktivlərin dərhal satışı və ya öhdəliklərin ötürülməsi zamanı satıla bilən kimi şərh olunmamalıdır.

Fəal bazarda ticarət olunan maliyyə aktivləri və öhdəliklərinin ədalətli dəyərləri kotirovka olunan bazar qiymətlərinə və ya diler qiymət təkliflərinə əsaslanır. Bütün digər maliyyə alətləri üçün Bank digər qiymətləndirmə üsullarından istifadə etməklə ədalətli dəyərləri müəyyən edir.

Qiymətləndirmə üsullarının məqsədi qiymətləndirmə tarixində bazar iştirakçıları arasında adi əməliyyatda aktivi satmaq üçün əldə olunacaq və ya öhdəliyi ötürmək üçün ödəniləcək qiyməti əks etdirən ədalətli dəyərin müəyyənləşdirilməsidir.

Daha mürəkkəb alətlər üçün Fond xüsusi qiymətləndirmə modellərindən istifadə edir. Bu modellərə bəzi və ya bütün mühüm əlavələr bazarda müşahidə olunmaya bilər və bazar qiymətləri və dərəcələrdən törəyə bilər və ya mülahizələr əsasında qiymətləndirilə bilər. Mühüm müşahidə olunmayan əlavələrin aid olduğu alət nümunələrinə fəal bazanın mövcud olmadığı müəyyən kreditlər və qiymətli kağızlar, müəyyən birjadan kənar bazanın törəmə alətləri və sekyuritizasiyalarda iştirak faizləri daxildir.

22 Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri: ədalətli dəyərlər və mühasibat təsnifatları, davamı

(a) Mühasibatlıq təsnifatı və ədalətli dəyər, davamı

Fond müşahidə olunan bazar məlumatından istifadə edən və rəhbərliyin az mülahizəsi və qiymətləndirməsini tələb edən faiz dərəcəsi və valyuta mübadiləsi kimi ümumi və daha sadə maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin müəyyənləşdirilməsində geniş şəkildə tanınmış qiymətləndirmə modellərindən istifadə edir.

Müşahidə olunan qiymətlər və modellər əsasən siyahıya daxil edilmiş borclar və kapital qiymətli kağızlar, mübadilə olunan ticari törəmə alətləri və faiz dərəcəsi mübadiləsi kimi sadə birjadan kənar bazarın törəmə alətləri üçün bazarda mövcud olur.

Maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərinin hesablanması rəhbərlik aşağıdakı mülahizələrdən istifadə edir:

- Yenidən maliyyələşdirilən adi ipoteka kreditlərinin diskontlaşdırılması üçün 4% diskont dərəcəsi
- Yenidən maliyyələşdirilən güzəştli ipoteka kreditləri üçün diskont dərəcəsi olaraq hazırda tətbiq olunan kredit faiz dərəcələri
- Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar və ipoteka qiymətli kağızlarının ədalətli dəyərinin müəyyənləşdirilməsində kotirovka olunan bazar qiymətlərindən istifadə olunur.

(b) Ədalətli dəyər iyerarxiyası

Fond ölçmələrin aparılmasında istifadə olunan əlavələrin mühümlüyünü əks etdirən aşağıdakı ədalətli dəyər iyerarxiyasından istifadə etməklə ədalətli dəyərləri ölçür:

- Səviyyə 1: eyni alətlər üçün fəal bazarda kotirovka olunan bazar qiymətləri (tənzimlənməmiş).
- Səviyyə 2: birbaşa (yəni qiymətlər kimi), ya da bilavasitə (yəni qiymətlərdən törəyən) müşahidə oluna bilən, Səviyyə 1-ə daxil edilmiş kotirovka olunan qiymətdən başqa digər əlavələr. Bu kateqoriyaya aşağıdakılardan istifadə olunmaqla qiymətləndirilmiş alətlər daxildir: oxşar alətlər üçün fəal bazarlarda kotirovka olunan bazar qiymətləri; fəaldan aşağı hesab olunan bazarlarda oxşar alətlər üçün kotirovka olunan qiymətlər; yaxud bütün mühüm əlavələrin birbaşa və ya bilavasitə bazar məlumatlarından müşahidə oluna bildiyi digər qiymətləndirmə üsulları.
- Səviyyə 3: əlavələr müşahidə oluna bilmir. Bu kateqoriyaya qiymətləndirmə üsulunun müşahidə oluna bilən məlumata əsaslanmadığı əlavələrdən ibarət olduğu və müşahidə oluna bilməyən əlavələrin alətin qiymətləndirilməsində mühüm təsirə malik olduğu bütün alətlər daxildir. Bu kateqoriyaya oxşar alətlər üçün kotirovka olunan qiymətlər əsasında qiymətləndirilən alətlər daxildir və bu zaman alətlər arasında fərqi əks etdirmək üçün mühüm müşahidə olunmayan tənzimləmələr və ya mülahizələr tələb olunur. 31 dekabr 2012 və 31 dekabr 2013-cü il tarixlərinə maliyyə vəziyyəti haqqında hesabatda tanınan ədalətli dəyərində ölçülən maliyyə aləti olmamışdır.

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2013-cü il tarixinə ədalətli dəyərində ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini bu cür dəyərin təsnifləşdirildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyasındakı səviyyə əsasında təhlil edir:

22 Maliyyə aktivləri və öhdəlikləri: ədalətli dəyərlər və mühasibat təsnifatları, davamı

(b) Ədalətli dəyər iyerarxiyası, davamı

AZN	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Cəmi ədalətli dəyər	Cəmi balans dəyəri
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	2,968,642	-	2,968,642	2,968,642
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər		32,810,114	-	32,810,114	32,810,114
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	42,101,271	-	-	42,101,271	42,149,125
İpoteka kreditləri		-	418,971,269	418,971,269	403,521,646
	42,101,271	35,778,756	418,971,269	496,851,296	481,449,527
ÖHDƏLİKLƏR					
Buraxılmış qiymətli kağızlar	293,063,300	-	-	293,063,300	294,280,332
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	28,139	28,139	28,139
	293,063,300	-	28,139	293,149,354	294,308,471

Aşağıdakı cədvəl 31 dekabr 2012-ci il tarixinə ədalətli dəyərində ölçülməyən maliyyə alətlərinin ədalətli dəyərini hər bir bu cür dəyərin təsnifləşdirildiyi ədalətli dəyər iyerarxiyasındakı səviyyə əsasında təhlil edir:

AZN	Səviyyə 1	Səviyyə 2	Səviyyə 3	Cəmi ədalətli dəyər	Cəmi balans dəyəri
AKTİVLƏR					
Pul vəsaitləri və onların ekvivalentləri	-	1,854,497	-	1,854,497	1,854,497
Banklarda yerləşdirilmiş depozitlər	-	27,067,357	-	27,067,357	27,204,567
Ödəniş tarixinədək saxlanılan investisiyalar	31,711,717	-	-	31,711,717	31,742,704
İpoteka kreditləri	-	-	328,968,431	328,968,431	328,936,182
	31,711,717	28,921,854	328,968,431	389,602,002	389,737,950
ÖHDƏLİKLƏR					
Buraxılmış qiymətli kağızlar	243,981,300	-	-	243,981,300	246,362,721
Digər maliyyə öhdəlikləri	-	-	60,247	60,247	60,247
	243,981,300	-	60,247	244,041,547	246,422,968

23 Hesabat dövründən sonra baş vermiş hadisələr

Fond 22 yanvar 2014-cü il tarixli emissiya prospektinə əsasən cəmi 40,000 ədəd istiqraz buraxmışdır. Hesabatın buraxılma tarixinə bu istiqrazların hamısı Bakı Fond Birjasında ilkin listing vasitəsilə 8 dəfəyə yerləşdirilmişdir. Hesabat tarixinə Fond 3,943 ədəd ipoteka istiqrazları üzrə vaxtından əvvəl geri alışı etmişdir.

2014-cü ildə Fonda güzəştli ipoteka kreditlərinin maliyyələşdirilməsi məqsədilə Dövlət Büdcəsindən 40 mln. AZN məbləğində vəsaitin ayrılması nəzərdə tutulmuşdur. Hesabat tarixinə Fondun hesabına 10 mln. məbləğində daxilolma həyata keçirilmişdir.

23 Hesabat dövründən sonra baş vermiş hadisələr, davamı

31 dekabr 2013-cü il tarixinə maliyyə hesabatlarında dəyərsizləşmiş kreditlər kimi təsnifləşən yenidən maliyyələşdirilmiş kreditlərin sağlamlaşdırılması istiqamətində müvafiq tədbirlər görülmüş, gecikdirilmiş annuitet ödənişlərin hesabat tarixindən sonra 1 ay ərzində, Fondun hesabına köçürülməsi təmin olunmuş və nəticədə həmin kreditlər dəyərsizləşmiş kreditlər qrupundan çıxarılaraq dəyərsizləşmə əlaməti olmayan aktivlər kimi təsnifləşdirilmişdir.

Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi Bankının əhalinin elektron maliyyə xidmətlərinə çıxış imkanlarının artırılması üzrə həyata keçirdiyi tədbirlər çərçivəsində Fond ipoteka krediti ödənişlərinin toplanması sisteminin avtomatlaşdırılması layihəsini başa çatdırmışdır. Layihə hazırda pilot mərhələsində MKT-lər tərəfindən sınaqdan keçirilir. Layihənin 2014-cü ilin II yarısından tətbiqinə başlanılması gözlənilir.